

Kuidas Lääne- maalt pärit

Matis Mäesalu lõi fantaasia-
filmi „November” muinas-
jutulise atmosfääri. Lk 6–7

Noarootsi jäätee

lühendab teekonda Pürksist
Haapsallu kümme korda. Lk 4

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

LAUPÄEV, 11. VEEBRUAR 2017 | NR 18 (3963) | 1 EURO

Urmas Sukles

sai turismi-
edendaja
tiitli.
Lk 5

● TÖÖRAHVA LIPUST POSTIMEHESSE

Roosid ja Ammas said aumärgi

President Kersti Kaljulaidi jagatud 113 teenetemärgist jagus ka Läänemaale – auraha saavad Sten Roosi muinasjutuvõistluse korraldajad Ants ja Ann Roos, Lääne Elu asutaja ajakirjanik Anneli Ammas ning kunstnik Epp Maria Kokamägi.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Reede hommikul, peaaegu ööpäev pärast tänavuste teenetemärgi saajate avalikustamist, tunnistas Ann Roos, et sahmimist – telefonikõnesid ja intervjuusid – on olnud nii palju, et aumärgi tähendus pole päriselt veel kohale jõudnudki.

Nii nagu Ants ja Ann Roos on veerandsada aastat paarisrakendina vedanud Steni muinasjutuvõistlust, saavad nad koos ka presidendi auraha.

Sellest, et president ennetab Ants ja Ann Roosile Valgetähe V klassi teenetemärgi, kuulsid nad ise Toomas Väljatagalt Eesti keele instituudist. Ants Roos ütles, et helistas Väljatagale hoopis Steni muinasjutuvõistluse asjus, kuid toru teises otsas hakati rõõmsa häälega hoopis aumärgist rääkima. „Me Anniga pole internetiinimesed ega teadnud asjast midagi,” tunnistas ta.

Ants ja Ann Roos teenisid presidendi tunnustuse oma varalahkunud poja Steni mälestuseks korraldatava laste muinasjutuvõistluse eest. Tänavu 25. korda peetav laste omaloomingukonkurss „Steni muinasjutuvõistlus” on andnud tuhandetele lastele võimaluse luua oma muinasjutumaailm ja jagada seda teistega.

Kui Roosid alustasid muinasjutuvõistlust oma muinasjutte kirjutada armastanud poja mälestuseks, oli kogu korraldus suuresti nende endi õul. Nüüd on konkurss kasvanud ning abilisi ja toetajaid juurde tulnud. Võistluse parimadki kuulutatakse juba aastaid välja Tallinna raekojas.

Ann Roos on öelnud, et koos Antsuga on nad 24 aasta jooksul läbi lugenud üle 6000 muinasjutu. Võistluse paremad muinasjutud avaldab ka ajakiri Hea Laps.

Ants Roos tunnistas, et juba Haapsalu vapimärgi saamine 2012. aastal oli liigutav, presi-

Ants ja Ann Roos on 50 aastat abielus olnud, tandemina Steni muinasjutuvõistlust vedanud ja ka autasusid vastu võtnud.

dendi tunnustus seda enam. „Ma tunnen, et see, mida oleme teinud, on õige asi,” ütles ta.

Ants Roos lisas, et kui vahepeal on mõttes mõlkunud, et seekord tuleb küll viimane muinasjutuvõistlus, siis nüüd teeb saadud auraha loobumise raskeks.

Autasu Lääne Elu asutajale
President annetas Valgetähe V klassi teenetemärgi ka Lääne

Elu ühele asutajale ja praegu Postimehe ajakirjanikule Anneli Ammasele, kes pälvis tunnustuse nii oma sotsiaalselt ja ühiskondlikult tundlike artiklite kui ka ühiskondliku tegevuse eest.

Ammasele kui ajakirjanikule pole see esimene tunnustus – 2002. aastal sai ta uuriva ajakirjanduse Bonnieri preemia Eesti raudtee erastamist käsitlenud artiklisarja eest. Neljapäeva hom-

mikul kolleegidelt kuulnud uudis auraha saamise kohta võttis Anneli Ammase esitsa sõnatuks.

„Jään ennast kordama: enamik neid inimesi, keda mina tunnen, võiks saada ja peaks ühel või teisel moel riikliku tunnustuse saama,” ütles ta pärast aumärgi mõttega harjumist.

Ammase sõnul pole ajakirjanik töös kunagi üksik, sest hea tulemuse saavutamisel on olulised ka võimalused, kolleegid ja

professionaalne toimetuse. „Persoonina kirjutad küll oma nime artiklitele alla, aga ajakirjandus on kollektiivne töö,” sõnas ta.

Oma ajakirjanikuteed alustas Anneli Ammas Haapsalus, kui ta pärast ülikooli lõpetamist 1985. aastal tuli tööle toonasesse rajoonilehte Tööraha Lipp. Neli aastat hiljem asutas ta koos abikaasa Andres Ammase ja Arne Veskega Tööraha Lipu kõrvale sõltumatu maakonnalehte Lääne Elu.

Anneli Ammas.

Sellele vaatamata, et Anneli Ammas läks 1990. aastate lõpus tööle Eesti Päevalehte ja hiljem Postimehesse, kinnitas ta, et Lääne Elu käekäik läheb talle ikka korda. „Eks ma aeg-ajalt pean mõnele kolleegile, kes kipub arvama, et pealinnas tehakse asju, meelde tuletama, et ootoot, nii need asjad päris ei käi. Pärisajakirjandust tehakse üle Eesti,” rääkis ta.

Teenetemärk kunstnikule
Valgetähe IV klassi teenetemärgi annetas president Kersti Kaljulaid ka Haapsaluga tihedalt seotud kunstnikule Epp Maria Kokamäele.

Nii õlimaali, akvarelli, raamatukujunduse kui ka teatri- ja kinokujundusega tegelev Kokamägi omandas paarkümmend aastat tagasi linnalt Haapsalu Tagalahe ääres asuva majakese, millest pidi saama kunstniku ateljee-galerii.

Kümme aastat hiljem avas kunstnik aga Haapsalu peatänavas ääres omanimelise peregalerii Epp Maria Galerii, kus on pidevalt üleval nii tema kui ka teiste pereliikmete looming.

Soovist tunnustada kunstniku tegevust Haapsalus, tema galeriid ning kohvi- ja veinituba andis Haapsalu linnavalitsus 2010. aastal Epp Maria Kokamäele ka Haapsalu linna vapimärgi.

Presidendi teenetemärgid antakse üle 23. veebruaril Tallinnas NUKU teatris.

Tähitult saadetud kinkekaart haihtus Omnivas

Haapsalust postitatud tähitud kiri läks kaduma, postifirma kirja saatjate kahju ei korva.

Neljapäeval helistas Lääne Elule Haapsalu elanik Linda Ristmägi, kes postitas 1. veebruaril tähitud kirja, kuid see pole siiani veel adressaadile Tallinna kätte jõudnud.

„Tahtsin saata sugulasele sünnipäevaks 50eurose kinkekaardi,” ütles Ristmägi. Proua läinud kirjaga, millele oli kleepinud 65sendise margi, ise postimajja, et see tähitult tee saata. Teenindaja lisas

Väärtsaadetis

Universaalse postiteenuse tüüpitingimuste punkti 3.1.3: käibes mittelevald münte ja paberraha, rahalise väärtusega kinkekaarte, esitajaväärtpabereid, reisitšেকে, väärismetalle ja -kive, ehteid ning muid väärtuslikke artikleid võib saata ainult väärtsaadetisena.

kirjale veel marke 2,50 eest. Kirja saatmist tunnistab tšekk, kiri jäi teenindaja kätte.

4. veebruarist peale on vanaproua iga päev adressaadilt uurinud, kas ta on kirja juba kätte saanud. Iga päev on proua helistanud ka postifirmale.

„Käisin asja ka postkontoris uurimas, kuid mingit vastust pole ma saanud,” ütles proua neljapäeva ennelõunal. Sama päeva pärastlõunal olevat talle siiski helistatud ja teatatud, et kirja ei ole leitud ning selle otsimine lõpetatakse.

„Meie inimesed on kirja põhjalikult otsinud nii Haap-

salu postkontorist kui ka postivahetuspunktist,” ütles Omniva pressiesindaja Mattias Kaiv. „Samuti on kirjadel silma peal hoidnud Mustamäe kandesekus, juhaks kui saadetis peaks sihtkoha postiasutusse jõudma. Pingutustele vaatamata pole paraku seni veel õnnestunud kirja leida.”

Postifirma on seisukohal, et Linda Ristmägi oleks pidanud kinkekaardi saatma väärtsaadetisena, mitte aga tähitud kirjajana. „Juhul kui kiri jääbki kadu-

nuks, ei kuulu see hüvitamisele, sest rahalise väärtusega kinkekaarte tohib saata ainult väärtsaadetisena,” nentis Kaiv.

Vanaproua lebib tõdemusega, et kiri on jäagitult kadunud, kuid lisab, et postkontorist pole talle kunagi öeldud, et ta kinkekaarte tähitud kirjaga saata ei või. „Oleks mulle öeldud, et saadaksin väärtsaadetisena, oleks ma seda ka teinud,” ütles Ristmägi eile.

Tähitud kirja kadumine aga tähendab, et edaspidi ei kavatse

Linda Ristmägi oma kirju enam posti teel saata.

„Kui [sugulased] tulevad külla, siis saavad oma kingi kätte,” ütles vanaproua.

Mattias Kõivu sõnul on saadetiste kadumine vähetõenäoline.

„Saadetiste kogumahte arvestades on võimalus, et saadeti ei jõua adressaadile kätte, statistiliselt tegelikult kaduvväike. Veelgi harvemini esineb see tähitud ja jälgitavate saadetiste puhul,” ütles Kõiv.

URMAS LAURI

● JUHTKIRI

Turismilinn Haapsalu

Eesti turismifirmade liidu otsus anda aasta parima turismiedendaja tiitel Haapsalu linnapeale Urmas Suklesele on suur tunnustus nii meie linnale kui ka meerile. Seda ei juhtu iga päev, et üht väikest linna ja tema linna- pead üleriigiliselt tähele pannakse. „Haapsalus toimub palju põnevaid üritusi, seega on Urmas Suklese kaasabil saanud Haapsalust tõeline turismipärl, mille üle võime vaid uhkust tunda,” kiitis turismifirmade liidu juht Külli Karing auhinda üle andes.

Lääne Elu kirjutab, et eeloleval kolmel suvekuul on veel kaks vaba nädalavahetust, mil mõni festivalikorraldaja võiks proovida õnne rahva rahakotiraudade avamisega. Suured festivalid ajavad rahva liikvele, see omakorda toob tulu autokütuse müüjatele, söögikohtade ja kaupluste pidajatele ning hotelliomanikele. Eks tule ka festivaliomanike suu sekki mööda seada. Tallinna ja kaugema kandi rahvale meeldib Haapsalu mõnus mereäärne miljöö. Linn pole liiga suur ega liiga väike, mõnusalt korda tehtud ning moodsaid uusehitisi siit naljalt ei leia.

Eelmise kuu meediamonitoring näitas, et Urmas Sukles on üks kolmest enim mainitud omavalitsusjuhist. Suklese poliit tehnoloogiliselt kaval otsus luua kohalikeks valimisteks ammusest koduparteist Reformierakonnast sõltumatu nimekirja tõi talle taas üleriigilist tuntu-ust. Eks andnud ka segadus oravapartei meililistiga oma panuse. Nii või teisiti on Sukles ainus Läänemaa poliitik, kes on ka üleriigilises elus nime teinud. Haapsalu on ilus, aga areneb aeglaselt. Kuressaare, Pärnu või ka Viljandiga võrreldes pole Läänemaa keskusse tulnud ühtegi suurt turismimajanduse investeeringut. See on arusaamatu, sest hea maine peaks looma ka eelduse uuteks investeeringuteks. Nii jääbki loota, et järjekordne tunnustav tiitel annab hoogu ka uute investeeringute tulekule. Konkurents viib elu edasi.

● TEISED LEHED

Uudelepp: topeltkodakondsus – valimiste peapealteema

VIKERRADIO. Kõigil kehaadel on inerts. Ehk kui välisjõude pole, siis säilitab keha oma paigalseisu või liikumise. Näiteks võib erakond rahumeeli taksuda kas opositsioonis või koalitsioonis. Seistes on sel kehal potentsiaalne ja liikudes kineetiline energia. Poliitikas tähendab see, et opositsioonierakondade energia on potentsiaalne – küll teeks, aga ei saa. Koalitsioonierakondadel on seevastu kineetiline energia, mis võib olla nii ehitav kui ka purustav. Peaminister Jüri Ratas ütles, et kodakondsus on järgmiste valimiste peateema, sisaldub kõik eelarutletu: Keskerakonna inerts, potentsiaal pahandusteks ja kiirenev liikumine vales suunas. Keskerakonna kompromissitu sõnavõtt venekeelsete inimeste heaolu pärast on olnud aastaid mõistetav. Enam ei ole.

Veerand sajandit pärast iseseisvuse taastamist on kummatav kuulda, kui valimiste põhiteemaks tahetakse ikka veel teha vene emakeelega inimestele soodustuste, erandite ja leevenduste pakkumist. Kui Jüri Ratas tahab tõepoolest Keskerakonda arendada üleriigiliselt suurt toetust omava parteina, on vaja leida peateema, millest sõltub Eesti areng. Praegune plaan on aga justkui peapealseis kartulipõllul – efektne vaadata, kuid saabastest nõrgub ikka pori silma.

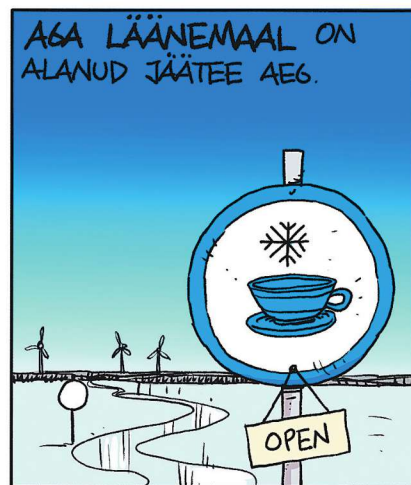
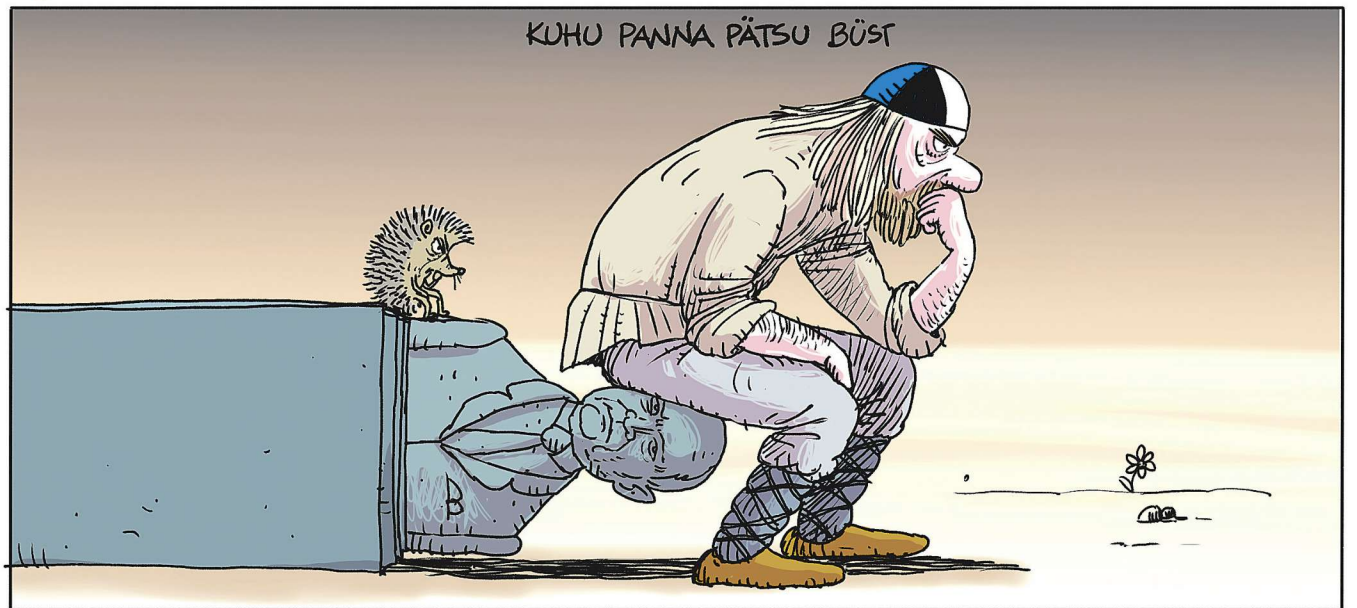
● LAUSELAEN

„Mille poolest erineb vallaametnik õpetajast või erafirma palgatöolisest? Miks peaks vallaametnik saama seadusega määratud suurema hüvitise?”

Kullamaa volikogu liige **Andres Kirsipuu** ametnike lisakoondamistade kohta. L.E. 9. veebruar 2017

NÄDAL

06/2017

Ausamba rajasin ma endal eluaegu

25. juunil 1989 algas kogu Eestis justkui palverännak Pärnumaale.

Tahkuranda president Konstantin Pätsi sünnipaika kogunes sel päeval umbes 30 000 inimest, et avada seal taas ausammas, mille olid okupandid 1940. aastal purustanud.

Laulva revolutsiooni ajal oli Päts peaaegu pühak. Tema ausamba taastamine oli osa vabadusvõitlusest, osa Eesti riigi taastamisest. Kui muinsuskaitse seltsi esimees Trivimi Velliste 1988. aasta suvel Pärnu Vallikäärus kõneldes ütles, et Pätsi ausammas tuleb taastada, tõusid tuhanded kuulajad austusest esimese presidendi vastu püsti. Kuigi diktaatoreid ja isikukultust jälestati, ei teinud keegi numbrit sellest, et Päts oli selle ausamba lasknud täpselt pool sajandit varem, 25. juunil 1939 Tahkuranda endale ise püstitada oma 65. sünnipäeva tähistamiseks.

Et rahva meel muutub kiiresti, selgus õöl vastu 1991. aasta 9. maid. Siis õhkis tundmatu kurjategija Pätsi ausamba juures lõhkekeha. Samba kor- rastamiseks korraldatud talgutele tuli muinsuskaitse seltsi kutsel nüüd ainult kümme inimest.

Kui pool aastat hiljem tegi Kaido Kama ettepaneku panna ühe valimisliidu nimeks Isamaaliit, olid just noored ajaloolased, eesotsas valimisliidu juht Mart Laar, ägedalt selle vastu, sest sama nime oli kandnud ka diktaator Pätsi taskupartei ja see võis uuele valimisliidule halba varju heita. Aga 1992. aasta valimistel sai ses valimisliidus kandideerinud Pätsi poja-poeg õige perekonnanime tõttu siiski isikumandaadi.

Nagu näha, muutub ajalugu ajas ja on just selline, nagu me tahame.

KALLE MUULI
kolumnist, IRL

Alternatiivseid fakte muidugi ei ole, aga isegi selliseid tegusid nagu 1934. aasta riigipööre, oma poliitiliste vastaste vangistamine, parlamendi laiali- saatmine, vaba ajakirjanduse suukorvistamine ja okupantidele alistumine on võimalik tagantjärele näidata ülima tarkuse ja ettenägelikkusena.

Pätsi mälestuse jäädvustamine Tahkurannas, Kadrioru lossi aias ja Metsakalmistul on igati omal kohal. Need on temaga otseselt seotud paigad, millel puudub riikliku sümboli väärtus. Aga Toompeal Kuberneris aias, otse Pika Hermannis torni ja parlamendihoonel kõrval, saaks Pätsi ausambast üks meie riigi sümboleid. Seal ei tähendaks tema mälestuse jäädvustamine mitte ainult tema tubliduse esiletõstmist, vaid ka diktatuuri ja alistumise õigustamist ja õigeksmõistmist.

Mõistagi on Pätsil vaieldamatud teened Eesti riigi rajamisel. Ainuüksi suurtest teenetest aga ei piisa, et sümboliseerida kogu rahva ideaale ja püüdlusi.

Mõni aasta tagasi tahtis üks seltskond ettevõtlikke inimesi püstitada Toompeale mälestusmärgi, aga mitte Eesti, vaid hoopis Venemaa esimesele presidendile. Ka Boris Jeltsinil oli suuri teeneid Eesti riigi ja rahva ees.

Ta aitas meil 1991. aasta jaanuaris võidelda okupantide vastu ja tunnustas ka ühe esimese riigijuhina Eesti iseseisvust. Paraku ähvardas Jeltsin juba paar aastat hiljem Eesti riigi maamunalt pühkida, ründas tankidega Venemaa parlamenti ja uputas verre Tšetšeenia.

Mõistagi ei saa Eesti ja Venemaa esimest presidenti võrrelda muu kui ainult selle poolest, mis neid tõesti ühendab: nad mõlemad on olnud väga vastuolulised ajaloolised isikud ja neile mõlemale on tahetud Toompeale mälestusmärgi püstitada.

Jeltsini bareljeef leidis lõpuks oma õige paiga Toompea jalamil, aga mitte Toompeal, sest suur osa Eesti ühiskonnast oli vastu tema mälestuse jäädvustamisele Toompeal. Samal põhjusel, suurte erimeelsuste tõttu ei sobi Toompeale parlamendihoonel kõrval meie omariiklust ja vabadust sümboliseerima paraku ka Päts.

Hinnangud ajaloole võivad aja jooksul veel kümneid kordi muutuda, aga on kindel, et riigi sümboliks ei sobi isik, kes ühiskonda lõhestab. Vaidlused Kuberneris aia monumendi üle on näidanud selgelt just seda, et Pätsi pärand ei ühenda rahvast ja me peame leidma sinna kellegi, kes meid mitte ei lahuta, vaid liidab ja tekitab meis üksmeelt. Päästekomitee kolmik, mille üks liikmeid oli Konstantin Koniku ja Jüri Vilmsi kõrval ka Konstantin Päts, tundub selles mõttes praegu parim lahendus lõputuna näiva sõnasõja lõpetamiseks.

● Hinnangud ajaloole võivad aja jooksul veel kümneid kordi muutuda, aga on kindel, et riigi sümboliks ei sobi isik, kes ühiskonda lõhestab.

● PINGELINE KONKURENTS

Läänemaa europrojektide teine nimekiri läks EASi

Arendustoetusele kandideerivad ka Kirimäe lihatööstus, Uuemõisa tööstusala ja Lihula KEKi mäe tööstusala.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Lääne maavanem Neeme Suur otsustas esitada piirkondade konkurentsivõime tugevdamise teise vooru uue projektide nimekirja, milles on välja vahetatud mitu projekti.

EAS jagab Läänemaa konkurentsivõime tugevdamiseks kokku 5,6 miljonit eurot. Esimesse taotlusvooru esitati kolm projekti ja 3,2 miljoni eurose toetuse sai Haapsalu piiskoplinn.

Nüüd saatis Lääne maavanem EASi teise taotlusvooru Läänemaa projektide pingerea, mille pani kokku Läänemaa arenduskoda. Nende hulgas valib EAS projektid, mille vahel jagatakse ülejäänud 2,4 miljonit eurot.

Uus nimekiri

„Meil oli kaks võimalust, kas esitada eelmine nimekiri uuesti, kuid ilma linnuseta, või koostada uus nimekiri. Otsustasime muuta nimekirja paaril olulisel põhjusel,” ütles Suur.

Möödunud korral saatis maavanem EASi nimekirja 11 projektiga. Tegelikult esitati rahasaamiseks neist vaid kolm. „Ma ei tahtnud, et nimekiri koosneks igaks juhaks projektidest, ja küsisin kõik üle. Selgus, et mitmed ei tule,” ütles Suur. „Need tuli välja vahetada, aga vahetasime nii, et omavalitsus säilitas enam-vähem oma koha nimekirjas.”

Teiseks otsis Läänemaa arenduskoda võimalikult tootmis-keskseid projekte.

„Maakonna ettevõtluse arengukavas on prioriteet tööstuskohtade loomine. Linnusega läks juba 60 protsenti rahast turismile, seda enam tahtsime tootvat tööstust toetada,” ütles maavanem.

Et leida värskeid ideid, korraldas LAK ettevõtjate hulgas küsitluse, millele tuli üle 170 vastuse. Nende seast selekteeriti sellesse nimekirja sobilikud.

Arenduskoja jaanuarikuisel koosolekul tegi ettevõtja Koit

ARVO TARMULA

Rannarootsi lihatööstus soovib saada riigilt toetust uue alajaama rajamiseks, vastasel korral ähvardab ettevõtte Läänemaa ära kolida.

Pingerida

1. Virtsu ettevõtluskeskus
2. Kirimäe tööstusala
3. Uuemõisa tööstusala
4. Piirimäe tööstusala Lihula vallas KEKi mäel
5. Haapsalu holmide tööstusala
6. Palivere tööstusala
7. Lihula linnus

Juba on heakskiidu, 3,87 punkti 4 võimalikust saanud Taebla tööstusala projekt ja seda uuesti nimekirja panema ei pea.

Uus ettepaneku jätta peatselt Pärnumaaga ühinevate Hanila ja Lihula projektid nimekirja lõpu. Seda ei tehtud.

„Nii ikka teha ei saa. Taotlemist välja kuulutades arvestati

neid meie maakonna osana ja seda silmas pidades anti maakonnale ka raha,” ütles Neeme Suur. „Pealegi ei ole kellelgi midagi kindlat, raha saamist ei otsusta mitte koht nimekirjas, vaid see, kui hea on projekt.”

Lihatööstus võib lahkuda

LAKi korraldatud uuringust ettevõtjate seas selgus, et Rannarootsi lihatööstus Kirimäel, mis on maakonna suuruselt kolmas tööandja, ei saa tootmist laiendada, sest suuremale tootmisele ei jätkuks elektrit.

Maavanema sõnul kaalub lihatööstus isegi lahkumist, kui ei saa tootmist laiendada. „Tahab laiendada, aga elektrijõudlus ei ole piisav. Kui tuleks uus elektrialajaam, võtaks lihatöös-

tus uusi inimesi tööle, samasse piirkonda võiks tulla ka uusi ettevõtteid,” ütles ta.

Ridala asendas Kiltsi tööstusala projekti Uuemõisaga.

„Kiltsiga ei saanud edasi minna, sest riik ei ole veel maad munitsipaalomandusse andnud ja ei tea, millal see jõuab,” ütles Ridala vallavanem Helen Koppa.

Uuemõisa tööstusala taotleb 727 000 eurot toetust, mille eest saaks uue elektrialajaama ja kaugkütte. Uuemõisa tööstusala koosneb kahest osast – uksetehase kõrval ja teisel pool Tallinna maanteed Tehnika tänava kandis.

MTÜ Uuemõisa Tööstusala juhatuse liikme Meelis Orgla sõnul on alal kokku umbes 50 ettevõtet 270 töötajaga. Kui projekt saab

toetust, võib juurde tulla kuni sada töökohta, ütles ta.

Lihulal oli eelmises nimekirjas Oja tänava tööstusala, nüüd on aga Piirimäe ehk KEKi mäe tööstusala projekt.

Eelmisest nimekirjast on alles Haapsalu holmide ja Palivere tööstusala projektid, samuti ainus turismiprojekt Lihula linnus.

Kadunud on Haapsalu kolledži ettevõtlusinkubaatori projekt ja Matsalu loodusturismikeskuse projekt. „Inkubaatori puhul olid nõuded nii keerulised, et kolledži loobus,” ütles Neeme Suur.

„Penijõe projekti vedaja ütles, et ta ei esita uut projekti, sest tõenäoliselt ei vastaks projekt sellisena ettevõtte eesmärkidele,” lisas ta.

● LÜHIDALT

ERAKOGU

Kullamaa noormees avas Uuemõisa õigusbüroo

Juss Oigusabi OÜ avas oma kontori Uuemõisa autokeskuse teisel korrusel.

„Peamiselt nõustame eraisikuid ja korteriühistuid,” ütles Juss Oigusabi asutaja ja omanik Jaanus Ratas (pildil). „Tsiviilõigus, perekon-naõigus, võlanõustamine – need on eraisikuil populaarseimad.” Teine suur sihtrühm, kes soovib Juss Oigusabilt õigusnõu saada, on korteriühistuid.

„Ka kohtuasjadega tegeleme,” loetles Ratas oma ettevõtte tegevusvaldkondi.

Juss Oigusabis on ametis peale Jaanus Ratase ka Marilin Palts.

Õigusbüroo omanik Jaanus Ratas on pärit Kullamaa vallast, ta on lõpetanud Kullamaa keskkooli ning omandanud õigusteaduse bakalaureusekraadi Tallinna ülikoolis. „Haldusõiguslikud teadmised on täienenud muu hulgas volikogu liikme seitsme aasta kogemuse tõttu Kullamaa vallavolikogus,” selgitas Ratas õigusbüroo veebilehel.

Õigusteaduse magistriskraadi-ga Marilin Palts töötas enne Juss Oigusabiga liitumist ligi kaks aastat Haapsalu kohtumajas makse-käsuosakonnas.

Urmas Lauri

Lihula postkontorit enne esmaspäeva lahti ei tehta

Kuigi alles kolmapäeval oli lootust, et Lihula postkontor avatakse taas neljapäeval, olid postkontori ukseid siiski kinni.

Postiettevõtte Omniva teatab oma veebilehel, et kontor on suletud 12. veebruarini. Lääne Elu kirjutas neljapäeval, et Omniva ei suuda leida Lihulasse asendustöötajat. Lihula postkontori ainus töötaja on haige, mistõttu on postkontor suletud. Postifirma pole hoolinud ka Lihula vallavalitsuse protestikirjadest.

Urmas Lauri

Linnavalitsus kiitis heaks LNG tankla detailplaneeringu

Haapsalu linnavalitsus kinnitas kolmapäeval Lihula mnt 16 krundi detailplaneeringu, kuhu on kavas rajada LNG jaam.

Arendajal on plaanis krundile ehitada kaks 25 meetri kõrgust mahutit, LNG pumbad ja gaasitankurid. Kruut asub Lihula maantee raudteeviadukti ääres. Rahvas saab detailplaneeringut näha 25. veebruarist. Arvamust võib selle kohta avaldada 26. märtsini.

Andrus Karnau

Paralepas oli tahmapõleng

Reedel kell 7.36 sai häirekeskus teate tahmapõlengust Paralepas Hiie tänaval. Teataja sõnul oli kolmekorruselise maja korstnast näha leeki. Sündmuskohal selgus, et korsten pillub sädemeid.

Päästjad alustasid põlengu kustutamist korstna otsast ning kontrollisid majas korstna seisul igal korrusel termokaamera-ga. Nad jälgisid, et tuli edasi ei leviks. Katlast eemaldati põlevad puud ning puhastati korsten suuremast pigist.

Kell 8.15 oli tuli kustutatud ja päästjad lahkusid.

Kaire Reiljan

Haapsalu Kaubamaja Konsumis, Uuemõisa Konsumis, Vanalinna A ja O-s KAUBAMAJA PAGARIS VALMISTATUD

OSTJATE LEMMIK, PEOLAU EHE, HÕRK JA SUUS SULAV PAVLOVA BESEETORT

VALMISTATUD NATURAALSE VAHUKOOREGA, KAUNISTATUD VÄRSKETE MARJADE JA PUUVILJADEGA

coop

HAAPSALU KAUBAMAJA
Kook & Pagar

KONSUM

ALATI VÄRSKED JA MAITSVAD PAGARI- JA KONDIITRITOOTED

PARILA KLAAS OÜ

Lähtume alati kliendi soovideist ning peame lugu traditsioonidest ja looduse säästmisest.

Valmistame eritellimusel puidust aknaid ja uksi ning muid puidust tooteid.

Westmeri 2
90502 Haapsalu
Tel 472 0868
info@parila-klaas.ee

Ahto Nurk in memoriam

Lahkus Ahto Nurk (6.09.1931–29.01.2017), Eesti rahvamuusikute maestro. Üle-eestilistel rahvamuusikapidudel osalenuil on jäänud vaid meenutada alati rahumeelset ja naeravat suurpidude korraldajat ja üldjuhti. Rahvamuusikarühmade juhendajail tuleb aga mõtteis tunda tema käepigistust pidude lõpul tänukirja vastu võttes. Ka Lihula muusikakooli ansambliid said mängida Nurga taktikepi järgi.

Ahto Nurk algatas ja juhendas Eestis lauluklubide liikumist. Tema eestvõttel loodud lauluklubid Tallinnas Salme klubis, Haapsalus, Pärnu-Jaagupis ja Märjamaal tegutsesid siiani. Neist vanim, Salme klubi Laulurööm, tähistas hiljuti oma 45. sünnipäeva.

Olnud paaril aastal Haapsalu lauluklubi liige, otsustasin Lihulas lauluklubi kokku kutsuda. See sai teoks naisansambli Eideratas ja pillimeeste baasil jaanuaris 2012. Kahjuks halvenes Ahto Nurga tervis sedavõrd, et ta ka oma klubi kokkutulekuil viimastel aastatel enam ei osalenud. Nii ei ole mitte kõik Lihula lauluklubi liikmed saanud selle armsa ja tubli inimesega kohtuda. Mälupildis istub ta aga ikka Salme klubis saateansambli klaveri ees või mängib akordioni.

Puhka rahu, aatekaaslane!

Lihula muusikakooli ja
I lauluklubi nimel Õie Liiv

TALITEE

Noarootsi elab jäätee lootuses

Eile avatud Noarootsi jääteelt loodavad kasu lõigata ka poolsaare ärid.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Maanteeamet avas eile hommikul esimese mere-jääteena 3,9kilomeetrise Haapsalu–Noarootsi jäätee. Hommikust saadik oli jääteel tihe liiklus, sebmist oli jälgimas ka politsei. Kaubaautod peeti kinni, uuriti auto tehnilisest passist, kas sõiduki kaal vastab ikka jääteel lubatud piirnормile.

Jäätee pealesõidukohal Österbys peab vahti Jaanus Melb. Tema ülesanne on kirja panna kõik autod, mis sõidavad jääle Noarootsi poolt.

Tihe liiklus

Töö konti ei murra, kuid päevad on pikad, nentis Melb. Hommikul enne seitset peab ta valves olema ning koju saab alles siis, kui jäätee öhtul kinni pannakse.

Eile ennelõunal oli jääteevalvur paari tunniga üles tähendanud üle 30 auto, mis olid Noarootsist Haapsalu poole jääle läinud. „Liiklus on tihe,” hindas aastaid jääteed valvanud mees.

„Me ei oskagi öelda, kui suur see jäätee mõju meie kohvikule olla võiks,” ütles Pürksi kohvikus toimetav Marge Kruusma. „Eelmisel aastal oli jäätee vaid kaks päeva lahti, siis ei jõudnud mõju veel meile.”

„Meil pole ka veel reklaami väljas, peaksime sellele mõtle-

Jääteel võivad liikuda sõidukid, mille tegelik mass on kuni 2,5 tonni.

URMAS LAURI

Noarootsi jäätee

Jäätee algab Haapsalus Suur-Mere tänava ja Supelse ristmikult ning lõpeb Noarootsis Österby sadama muuli juures riigimaantee Nõmmeküla–Aulepa–Österby lõpus. Tee on avatud kell 7–17, selle rajaja ja hooldaja on Paralepa Sadam OÜ.

Jäätee on liikluseks avatud ainult valgel ajal, alla 300meetrise nähtavuse korral liiklus suletakse ning soovitatav sõidukiirus on kuni 25 km/t või 40–70 km/t. Kiirusel 25–40 km/t võib sõiduk tekitada jää lõhkumist soodustavat resonantsilainet.

Jääteele võib sõita ainult tähistatud kohtadest, vähemalt kaheminutilise ajavahemiku järel ja eessõitja-

ga tuleb hoida vähemalt 250 meetrit vahet. Keelatud on eessõitjast möödumine ja kahesuunaline sõit samal sõidurajal.

Tähistatud jääteest kõrvale sõita ei ole lubatud, turvavöö tuleb hoida lahti ja peab jälgima, et sõiduki ukseid oleks kergesti avatavad. Ebatasased kohad tuleb ületada võimalikult väikese kiirusega, teel ei tohi autot seisma jätta, kihutada, liigelda tuisuga, uduga, pimedas.

Ilmastikuolude kohaselt võib ette tulla jääteede erakorralist sulgemist. Jääteele sõites salvesta mobiiltelefonil jäätee alguse viidal olev valvetalituse number, et vajadusel abi kutsuda.

ma, kuid ei tea ju, kui kauaks jääteed on,” arutles Kruusma.

Kohvikunaised meenutasid, et kui nad veel Teeristi villa kohvikus töötasid, oli jäätee aegu saba uksest väljas. Tundus, et terve Haapsalu oli üle jää tulnud.

Ämm sai arsti juurde

Kohviku omanikul Aare Kruusmal oli ennelõunaks juba üle jää tiir Haapsallu tehtud. Ämmal olnud arsti juurde asja ja nii tegidki nad jääteeproovi.

„Kõigil on lõbus. Kui inimesed liiguvad, peaks ka äri tulema,” nentis Aare Kruusma.

„Loomulikult, see on kõige parem asi,” kiitis kohvikust läbi põiganud Paslepa mees Elar Piir jääteed. „Kes kobisevad, neile pole seda teed vaja.”

Piir on arvamisel, et kohalikele peaks jäätee kasutamine tasuta olema. „Teistele viis eurot,” pakkus Piir hinnaks, istus autosse ja võttis suuna Haapsalu poole.

Noarootsi poolsaare poodi pidav Ringo Härm nentis, et on veel vara öelda, millist kasu võiks pood jääteest saada. „Aga loodame, et on mõju. Ilus oleks loota, et tulevad sealtpoolt [Haapsalust] siia, aga tegelikult vist minnakse siitpoolt [Noarootsist] sinna,” ei kütunud poepidaja ootusi liialt suureks. „Aga kui ta juba üle jää poolsaarele sõidab, ehk jõuab siis ka poodi.”

HÜPPA AJAMASINAGA LEMMIKSAATENI

Proovi
Ajamasinat
1 kuu
TASUTA

starman.ee

starman

Haapsalu kultuurisuvi 2017

5 x ARVO TAPMULA

10.–11.06 Nargenfestival: Kreegi päevad Haapsalus

2006. aastast peetav mereäärne suvepidu, mis peab oluliseks Eesti muusika, sh C. Kreegi pärandi esiletõstmist. Kontserdid Haapsalu toomkirikus www.nargenfestival.ee

23.–24.06 Haapsalu jaanituli 2017

Lääne-Eesti suurim jaanituli Haapsalu piiskopilinnuses. Üles astuvad Anne Veski, 2 Quick Start, Koit Toome, Apelsin, Ott Lepland ja paljud teised

28.06–1.07 Haapsalu Tšaikovski festival

Vene tippteatri Moskva Novaja Opera klassikakontserdid Haapsalu linnuseööl, kammer- ja lastekontserdid, teemakohased jalutuskäikud Tšaikovski radadel ja Eesti rahvusballi vabaõhulavastus „Luiged“ Haapsalu Väikesel viigil <https://tchaikovskyfestival.ee/>

5.–9.07 Haapsalu vanamuusikafestival

1994. a sündinud festivali eesmärk on viia nii eesti kutse- kui ka publikut kõrgtasemeliste ettekannete kaudu lähemale muusikakultuuri tipptele www.studiovocale.ee

14.–16.07 American Beauty Car Show

Baltimaade suurim Ameerika autode näitus, kokkutulek ja kiirendusvõistlus www.american.ee

22.–23.07 Joogafestival

Joogafestivalil esinevad Eesti parimad joogaõpetajad ning erikülalised välismaalt. Eri joogastiilid, loengud ja töötoad www.joogafestival.ee

28.–29.07 Rock in Haapsalu

Kahepäevane rokipidu toob lavale rokiklassika legendid Suzi Quatro ja Bonnie Tyleri Suurbritanniast. Esinevad ka Haapsalu kammerkoor ja Raul Vaigla bänd; Paul Young ning Procol Harumi solist Gary Brooker Suurbritanniast, Tõnis Mägi ja Ivo Linna www.rockinhaapsalu.ee

30.07 Laste kultuurifestival „Lapsepõlvemaagia“

Teist aastat Haapsalu vanalinnas korraldatav festival keskendub pärimusele ning Läänemaa tavadele, vana-vanemate ja lastelaste lugudele ja koostegemisele. Festivali eesmärk on luua kontakt eri põlvkondade lapsepõlvemängude, muusika, igapäevaelu tööde jm tegevuste vahel. Ürituse info Facebooki lehel: Laste kultuurifestival „Lapsepõlvemaagia“

4.–6.08 Bluusifestival „Augustibluus“

Festivali põhikontserdid piiskopilinnuse ööl, õpitoad, traditsiooniline akustiline kontsert Haapsalu raudteejaamas ja bluusijamm kultuurikeskuse ööklubis www.augustibluus.ee

11.–13.08 Valge Daami aeg

Traditsiooniline Haapsalu tähtsündmus käsitöölaada, kireva kultuuriprogrammi ja Valge Daami vabaõhuetendusega www.valgedaam.ee

12.08 Rannalõõts

Lõõtsakontserdid mitmel pool Haapsalus www.kultuurimaja.ee

13.08 Pitsipäev

Töötoad, ühiskudumine ning materjalide ja käsitöövahendite müük www.haapsalusall.ee

19.08 Tänavatoidufestival „Maitsete promenaad“

Haapsalu vanalinnas kolmandat korda peetav tänavatoidufestival koos kontsertide ja esinemistega

8.–10.09 Nostalgiapäevad

See teatri korraldatav ettevõtmine: endisaegsete söidukite paraad ja väljanäitus, vigursõidud ja võiduajamised, laad ja täika, mitmesugused etendused, kontserdid, filmiprogrammid ja temaatilised puhkeõhtud üle terve linna.

Nostalgiapäevade info Facebooki lehel: Nostalgiapäevad

20.–24.09 Matsalu loodusfilmide festival

Lihulas korraldatava filmifestivali üritused Haapsalus – fotonäitused, loodusfilmide linastused www.matsalufilm.ee

ROKK, POPP JA KLASSIKA

Suvel tuleb Haapsalus igal nädalavahetusel mõni suurüritus

Haapsalu kultuurikava kisub sel suvel nii tihedaks, et mai keskpaigast septembrini ei leia naljalt ühtki üritusteta nädalavahetust.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Selle suve ainsad suurüritusteta nädalavahetused on jaanipäevaeelne ja augusti viimane nädalavahetus. Traditsiooniliste Itaalia veinipäevade, vanamuusikafestivali, Ameerika autode kokkutuleku, joogafestivali, Augustibluusi ja Valge Daami aja kõrval on sel aastal ka paar päris uut ettevõtmist. Neist kaks, rokifestival Rock in Haapsalu ja Tšaikovski muusikapäevad, töötavad saada suure publikumenu osaliseks.

Haapsalu aselinnapea Liina Põllu sõnul tundub, et Haapsalu on nii ürituste korraldajate kui ka publiku meelssihtkohti, sest kõik tahavad siia tulla. See on ka üks põhjusi, miks oli Haapsalu linn sel aastal esitatud Eesti 2016. aasta parima turismiobjekti tiitli kandidaadiks.

Põld ütles, et rahalisest küljest võib siinsed üritused jagada kolmeks: on neid, nagu näiteks Valge Daami aeg ja Itaalia veinipäevad, mille korraldamine ongi

Sukles on aasta turismiedendaja

Haapsalu linnapea Urmas Sukles kuulutati reedel reisimissil Tourest 2016. aasta turismiedendajaks, aasta turismiobjekt on sügisel uue peahoone avanud Eesti rahva muuseum.

Eesti turismifirmade liidu (ETFL) presidendi Külli Karingu sõnul on Urmas Sukles tiitli välja teeninud väsimatu tööga selle nimel, et Haapsalu oleks linn, kus on mõnus puhata. „Urmas Suklese kaasabil on saanud Haapsalust tõeline turismipärl, mille üle võime vaid uhkust tunda,“ ütles Karing.

„Kui vaadata, kes selle auhinna välja andsid, on see Haapsalule ikka väga kõva tunnustus,“ ütles turismiedendaja laureaat Urmas Sukles. Ta tõdes, et sel suvel ei leiagi naljalt nädalavahetust, kus Haapsalus ei oleks kahepäevast suurüritust.

„Aga meil on veel pikk maa minna, et Eesti turismikaardile kustumatu jälj jätta,“ lisas Sukles.

Aasta parimaks turismiobjektiks valitud Eesti rahva muuseumi tähtsust riikliku turismiobjektina on Külli Karingu sõnul raske alahinnata. Aasta turismiobjekti tiitli kandidaadiks oli esitatud ka Haapsalu linn.

Haapsalu kultuurikeskuse kaudu linna õlul; on neid, nagu Tšaikovski muusikapäevad ja vanamuusikafestival, mida linn toetab, ning on neid, nagu rokipidu Rock in Haapsalu ja Eesti suurim jaanituli, mille korralduskulude kandmises linn ei osale.

Haapsalu linna selle aasta eelarves on kultuuriürituste toetuseks planeeritud 67 000 eurot.

Põllu sõnul on suurimad toetusd kavandatud Tšaikovski festivalile (20 000 eurot) ja Valge Daami aja üritusteks (12 000). „Ülejäänud toetuste suurus selgub siis, kui ürituste korraldajailt on taotlused laekunud,“ selgitas ta.

Läbiv joon on muusika

Haapsalu suveürituste üks läbivaid jooni on muusika ja seda

kuuleb seinast seina. Kui juuni alguses kõlab toomkirikus Haapsalus elanud helilooja Cy-rillus Kreegi muusika ja juuli alguses toob vanamuusikafestival linna kirikusse oma ala tipud mitmelt poolt maailmast, siis nüüd lisandub Haapsalu suvekavva Tšaikovski festival.

Tšaikovski festivali sisupoolt korraldab Eesti Kontsert, kes toob kohapeale Vene tippteatri Moskva Novaja Opera sümfooniaorkestri ja solistid. Kahe suure klassikakontserdi kõrval mahub väiksemaid kammerkontserte kuursaali, Jaani kirikusse ja mujale. Omaette sündmuseks töötab kujuneda Eesti Rahvusballi vabaõhulavastus „Luiged“ Väikesel viigil, mille tarbeks ehitatakse viigile lava.

Liina Põllu sõnul näitab Saaremaa ooperipäevade kasvav populaarsus, et seda laadi festivalidel on suur publikuhuvi. „Tuleb vaid loota, et ilm ka peaks,“ lisas Põld.

Kui Augustibluus ja American Beauty Car Show on juba aastaid Haapsallu toonud tuntud

muusikuid tervest maailmast, siis sel aastal lisandub neile rokifestival Rock in Haapsalu. Augustibluusi kava avalikustatakse 23. märtsil.

Haapsalu linnapea Urmas Suklese eestvõttel peetava Rock in Haapsalu esinejad on aga teada. Esimesel öhtul on laval naised rokis ehk Ladies Night Live, kus esineb Bonnie Tyleri ja Suzi Quatro kõrval meie oma Lea Dali Lion. Teisel päeval kuuleb maailmanimesid nagu Paul Young ja Gary Brooker, kelle kõrval astuvad üles ka Ivo Linna ja Tõnis Mägi.

Kuuleb ka omapärast projekti, kus lauldakse suuri hitte sümfooniaorkestri, Haapsalu kammerkoori ja Raul Vaigla kontsertansambli saatel. Et see teoks saaks, saavad artistid Haapsallu mitu päeva varem, et harjutada solistide ja meie muusikute koosmängimist ja -laulmist.

Liina Põld kinnitas, et Rock in Haapsalu pole mitte Haapsalu linna rahastatav rokifestival. „See üritus on seotud linnapea Urmas

Suklese isikuga ja ta teeb seda eraettevõtjana,“ ütles Põld.

Kui mullu hullutas Itaalia veinipäevade ajal eestlasi Toto Cutugno, siis täna saabub Itaalia veinipäevadele teine omal ajal väga tuntud lembelaulik – Al Bano.

Tavapärasest teistsugune töötab tulla Haapsalu jaanituli, sest siis korraldavad Sten-Erik Jantson ja Rockmeedium OÜ piiskopilinnuses kahepäevase muusikafestivali.

Lääne-Eesti suurima jaanitulena reklaamitaval üritusel saab näha armastatud lauljate paremikki: Anne Veski, 2 Quick Start, Koit Toome, Apelsin, Ott Lepland ja paljud teised.

Liina Põld ütles, et eraldi linna jaanituld sel suvel kavas pole. „Arutasime seda kultuurikeskusega ja otsustasime, et ei hakka kontserdi kõrvale Haapsalu linnas eraldi jaanituld tege-ma. Maakonnas on ka külaplat-sidel nii palju jaanitulesid, et ehk leiavad kõik soovi korral endale privaatsema jaanitulekoha,“ rääkis Põld.

● MENUFILMI TEGIJA

Läänemaa kunstnik lõi „Novembri” imelise maailma

Režissöör Rainer Sarneti fantaasiafilm „November” toob vaatajate ette muinasjutulise õhustiku, selle loomisel oli tähtis roll Läänemaalt pärit kunstnikul Matis Mäesalul.

ANDRUS KARNAU
andrus.karnau@le.ee

Õigupoolest on neid kaks. Matis Mäesalu tegutseb koos oma venna Meinariiga firmas Random Solutions, mis toodab filmidele ja reklaamitegijatele tehnilisi ja kunstilisi lahendusi. Matise sõnul ei taha insenerist vend Meinari, et teda kunstnikuks nimetatakse. Kuidagi imelik olevat, kui pole seda õppinud. Nii ongi filmi „November” tiitreis Matise nimi. Piirsalu kandi juurtega Matis lõpetas Haapsalus Wiedemanni gümnaasiumi, õppis Tartu ülikoolis maali ja praegu õpib kunstiuiliskoolis stsenograafiat.

Selle nädala teisipäeval rääkis ta Lääne Elule, et film koosneb paljudest ühekordsetest ajutistest kunstiteostest, mis sünnivad võttepaigas ja surevad kohe pärast filmivõtte lõppu.

„November” on minu meelest kõige ilusam Eesti film, üli-malt väljapeetud pildikeele, valguse ja kostüümidega. Kuidas see sündis?

See tuli suuresti režissöör Rainer Sarneti käekirjast ja terve filmimeeskonna kõrgest latist. Filmil oli kaks kunstnikku, mina ja Jaagup Roomet. Meid ühendas töötamine mastaabiga, see tähendab, et on mõeldud ka sellele, mis ei paista seina tagant. Kunstniku ülesanne oli võimaldada režissööril ja operaatoril olla täpne, see on ressursikulukas töö, mis välja ei paista ega kergelt ei tule.

Kunstniku töö on filmiti erinev, ühendab mitut ametit. Mu enda järgi tähendab kunstniku-töö seda, et üks päev kaevad labidaga auku, teine päev joonestad plaane. Kunstniku ülesanne on režissööri soovide teostamine, olla sillaks idee ja võttepaiga reaalsuse vahel. Praktiliselt mõtleb kunstnik välja, milline on tegevuspaik, aitab otsida ja valida võttepaiku. Muijal maailmas on väljamõtlemiseks ja teostamiseks eri inimesed. Meil on need ametid ühendatud.

„Novembris” pidin näiteks hauda kaevama. On kunstnikke, kes seda ei tee, aga meie Jaagup Roometiga oleme sellised, kes teevad käed mustaks. Mõisavõteteks ehitasime pörandi, seinad, mõisas ei olnud enne mitte midagi, oli täielik vare.

Mis mõisas filmisite?

Seest on Kolga ja väljast Malla mõis. Mõisapark on filmitud Luukel Tartumaal. Filmisime peaaegu igas Eesti maakonnas. Võttega alustasime 2014 talvel, siis aina venis ja venis, aga mahtu arvestades ei olekski saanud filmida ühe võtteperioodiga. Kra-

tid ja muud asjad nõudsid igalt meeskonnaliikmelt palju tööd. Ühe jutiga filmides oleksime režissööri läbi põletanud.

Kes selle välja mõtles, et kratt töötab nagu helikopter?

Ma ei tea, projekt on kümme aastat kestnud, mina liitusin lõpus, kui kratid olid juba välja mõeldud. Meie sulatasime Jaagupiga neid filmi keskkonda. Kleepisime külge karvu ja lõpuks lisasime kaneeli. Seda kulus hulganisti, et mustaks värvitud kratt mõjuks natuke roostes olevana. Ma ei teagi, kas kaneel filmis näha jäi, sest kratt liigub kiiresti. Kõige keerulisem oli kahel jalal kõndiv kratt Joosep, temaga oli tükk tegemist.

Kas kratid on arvutis tehtud?

Ei, kratid on reaalsed metallist kolakad. Neid filmiti nii, et krati külge oli kinnitatud tugev tamiil, nukumeistrid juhtisid nende abil krati liikumist. Tamiil kustutati hiljem arvutis. Helikopter-kratt oli pisike mulaaž, aga teised kratid olid nagu päris. Nad olid rasked, tuli mitme mehega tassida. Aga see andis neile õige liikumise; kui nad oleksid kergemad olnud, oleks liigutuste dünaamika võib-olla paigast läinud.

Kratte oli tehtud mitu, näiteks kui oli vaja Joosepile turjale astuda, et ahju pealt sõstraid võtta, siis selleks oli tehtud omaette kratt, mis kandis inimese raskuse välja. Joosepi nägu oli samuti eraldi tehtud. Vana jalgratta sadulast tehtud näo liikumist juhtis režissöör Rainer Sarnet ise. Seda oli kõrvalt naljakas vaadata, sest krati nägu kordas Sarneti miimikat. Krati liikumise filmimine võttis peaaegu terve nädala vaibahumuuseumis.

● **Mustvalge on esteetiline lihtsustus, mis kehtestab filmi esimesest kaadrist peale uued reeglid.**

Kas olete ise ka endale mõne krati teinud?

Tartu ülikooli maaliosakonna lõputöö oli mõeldud kratina, mis hakkaks mulle igasuguseid asju kokku tassima. See oli seitsme meetri pikkune installatsioon, mis koosnes viiest tärgeldatud voodilinast, mis pinges alla aetuna aeg-ajalt ragisesid. Viimasel hetkel sai lõputöö ümber nimetatud, sest kratt lõi seoseid folkloori ja kirjandusega, mis oleks hakanud võistleva visuaalse osaga.

Filmis on režissöör Rainer Sarneti ettekujutus kratist. Milline on kratt teie meelest?

Kratt on asine tegelane luua ja tunniga, kuhu kraami panna. Kui

ma peaks krati tegema, siis teeks tööriistadest. Aga liiga häid tööriistu ei tohi kratile anda, sest ta ei tohi leivast redeli tegemisega hakkama saada. See on üks asi, mida filmist õppida: kui kratt teha, siis peab mõtlema, kuidas temast jagu saada.

Kuidas te filmi tegema sattusite?

Minu hea sõber on filmirežissöör Janno Jürgens, ta on ka Haapsalust pärit. Algul tundus filmikunst mulle võõras ja kaugel, aga ta kutsus mind tegema oma lõpufilmi „Distsants”. Olin selleks ajaks astunud kunstiuiliskooli stsenograafia osakonda. Seejärel tulid juba „Seenelkäik” ja „Risttuules”.

Kuidas saite „Novembri” kunstnikuks?

Produtsent Katrin Kissal on kome lavastada suurejoonelisi filmi esilinastuse pidusid. Mina satusin filmi „Free Range” esikaupo kujundajaks. Sealt jäi kuidagi silm peale.

„November” on Rainer Sarneti range ja detailne ettekujutus Andrus Kivirähki „Rehepapi” raamatust. Mis on kunstniku panus, kui režissööril on juba olemas üksikasjalik arusaam filmist?

Selle küsimuse pärast võiks riidu minna. Kui on ka detailne ettekujutus, siis võib kunstnikul jätkuda ikkagi aastateks tööd. Kui oled pidevalt šampoonireklaami teinud, siis võib olla raske hakata „Novembrit” tegema. Mina tulin filmi oma kogemuse ja positsiooniga, millest sündis kompromiss. Üks asi on öelda, et filmime mõisasaalis, teine asi on välja mõelda, milline on mõisasaal. See ongi kunstniku töö. See on meeskonnatöö, ideede edasi-tagasi põrgatamine. Minu ülesanne oli välja otsida mõisad.

Mitu mõisa pidi läbi sõitma?

Eestis on vähe mõisaid, mida ma ei teaks. Sõitsin läbi umbes sada mõisa. Teen sama produktioonimeeskonnaga filmi „Põrgu Jaan”, mille tegevus toimub Piirsalus Kuijõe mõisas. Selleks sai ka Läti mõisad läbi vaadatud.

Kuidas jagasite töö Jaagup Roometiga?

Tegime kõiki asju koos, me klappime hästi. Teineteise toetamine ja koos arutamine töötab meie duos väga hästi.

Kuidas sujus koostöö operaatoriga?

Mart Tanielile meeldib improviseerida, tal on võime tabada hetke. Kui kunstnik pakub Mardile ruumi, kus hetke tabada, siis ta tabab seda. Filmimisel oli väga palju hetki, mis ei olnud nii mõeldud, aga kuidagi läks nii.

Läänemaalt pärit kunstnik Matis Mäesalu usub, et film „November” aitab taasavastada eesti folkloori ja meie k

Rehepapi talu interjööri eskiis. Kuidas see teostus, näeb filmilinal.

MATIS MÄESALU

Kõige raskem ongi leida üks sekund, mil filmida, ja see on Mar-di kõige tugevam külg.

Filmi õhkkond on muinasju-tuline, vähikuna ütlen, et see on ilus, sest ei oska leida kee-rulisemaid sõnu selle kirjel-damiseks. Kuidas sündis filmi eriline atmosfäär?

See sündis, kui filmi muusika sisse mängiti. Sade oli olemas, aga leegiks puhusid õhustiku muu-sikud. Reinu talu välisvõtted fil-misime ühes väga veidras kohas, põldude vahel, kus kõik muu on ümberringi ära müüdnud, aga see talu on alles. Seal elab üks mees, kel ei ole majas elektrit ega mit-te midagi. Ta lihtsalt elab seal. Kirikust saab putru.

Kus Reinu talu asub?

Antsla lähedal. Kuidagi on nii juhtunud, et üksik, natuke hai-ge mees elab seal majas omani-ku armust. Omanikku see koht ei huvita, seda meest ka mitte. Reinu talu oli filmimiseks pea-aegu valmis, pidime seal natu-ke tõrvapappi peitma. Olime kohapeal tükk aega, toestasi-me seinu, ehitasime rookatust. Kui sealt Tallinna tagasi tulime, siis pealinna elu tundus täiesti ebaloogiline. Filmi atmosfääri löidki kohad, mis olid päriselt olemas.

Nende kohtade õhustik oli vaja ainult kinni püüda. Küm-ne aasta pärast Reinu talu ei ole enam, taluhooned on minemi-se ääre peal, talad on pehastu-nud. „November” märgib pöör-depunkti, mil võis veel leida va-nu maju ja hoove. Tundub, et edaspidi tuleb ju-ba ehitada filmi-mispaigad stuu-diosse.

Reinu talu si-semuse ehitasi-me Noblessneri valukotta. Meil oli vaja avarat ruumi, sest talu põrand tuli üle meetri stuudiopinnast kõr-gemale ehitada, et saaks põ-randa alt võtta asju. Kuna va-sikas oli talutoas, siis tuli ehi-tada kaldteed, et vasikas sisse saaks, samuti vaadata, kuidas valgus pääseks tuppa.

Kuidas vasika leidsite?

Filmis on kolm vasikat. Me ei tahtnud neid piinata ega veda-da võttepaikade vahel. Karulas on üks vasikas, Reinu talus teine.

Nii et tähelepanelik filmivaa-taja märkab, et vasikad on va-hetuses?

Üritasime leida sarnase mustriga vasikad. Meil oli ka üks lehm, kes suures osas jäi filmist välja. Vali-mine oli üldse naljakas, sest praegu on raske leida keti otsas käi-vat sarvedega lehma, kes oleks inimesega harjunud. Lehmad käivad roboti juures lõpsmas, sarved on neil maha lõigatud, et nad üksteist ei vigastaks, ja keti otsas nad ammugi ei ole. Lehma tuli filmimiseks treeni-da ja inimesega harjutada.

Kui palju film vastab teie en-da ettekujutusele Kivirähki raamatust?

Paljuskü vastab, kuigi mina ei oleks teinud seda nii õudsenä. „November” on nagu õudusfilm. Aga Kivirähk on öelnud, et on väga huvitat, et Sarnet just selle tahu raamatust üles korjas. Ma ei teagi, kas Eestis on õudusfil-me tehtud. Õudusfilmidel ongi atmosfäär hirmutav.

„Rehepapi” lugejana oleksin oodanud ka metsas elavaid kol-le. Ma saan aru, et nad jäid ära põhjusel, et film vajab üht nar-

ratiivi, armastuse lugu. Raama-tus oli tore koht, kus rehepapp vahtis kolliga tött, aga siis läk-sid nad lahku. Raamatus on see üheks hetkeks, kui Hans on ot-sustanud tegutseda – siis läbi metsa kõndides tuleb talle vas-tu kratt, kes ütleb tere ja läheb edasi.

Minu jaoks oli see arusaama-tu koht.

Ma ise mõtestan nii, et see tähen-dab seda, et ei ole midagi erilist, kui kratid ja kollid metsas on. Filmis on see üle võlli keeratud, kui kratt tuiskab Hansust mööda.

„November” nõrk külg on see, et kui vaataja pole „Rehepap-pi” lugenud, ei pruugi millest-ki aru saada.

Üks asi on raamat, millest ei saa aru. Aga filmist arusaamine pee-geldab seda, kuidas saame oma kultuurist aru. Raamatu müü-tilised tegelased on justkui na-gu tuttavad. Sama efekt peab toi-mima ka filmi juures. See ei ole isegi oluline, kes need tegelased on. Minu käest on küsitud, mida rehepapp tähendab. Minu mee-lest ei jaks ka Kivirähki raamat seda ära seletada. Minu käest on küsitud ka seda, et kellega rist-teel kohtuma mindi. Vanapagan ei pea olema alati kujutatud sar-vedega, ka filmis ei ole tal sarvi.

Aga kui inimesed ei tea enam, et täiskuuööl käidi rist-teel vanakurja kutsumas, siis see näitab, et inimesed on unusta-nud oma kultuuri. Mis siis välis-maal öeldakse filmi kohta? Seal ei ole kindlasti raamatut loetud. Kas nad elavad filmile kaasa?

● **„November” on nagu õudusfilm. Aga Kivirähk on öelnud, et on väga huvi-tav, et Sarnet just selle tahu raamatust üles korjas.**

Raamatu võib läbi lugeda, aga murekoht on palju laiem kui üks raamat. Rehepapp, sü-daööl ristteel käimine ja kratid ütlevad üht-teist meie kultuuri ja folkloori kohta. Kirjanik on laenanud need tegelased meie kultuurist ja nad peaks meile tuttavad olema raamatut luge-matagi.

See on muidugi hea, kui kee-gi võtab raamatu kätte, loeb ja küsib, et kas me olemegi sellised küüned enda poole kogu aeg. Fil-mi eesmärk ei ole see, filmi ees-märk on esteetiliselt laadi, aga ma arvan, et „November” aitab kaa-sa meie kultuurilise identiteedi laialdasemale avastamisele.

Kas mustvalge film on Rainer Sarneti otsus?

Jah, ma arvan, et ei kaheldud hetkekski, et see on õige otsus.

Miks just mustvalge?

Mustvalge filmi puhul tuleb kunstnikul ja operaatoril mõel-da tumeduse ja heleduse peale. Näiteks kui näitleja mantel oli kole potiroheline, siis mustval-gena sobis see hästi näitleja tah-mase näo tooniga. Või Reinu talu interjöörü palgid olid tegelikud pruunid ja läikisid värskest tõrvast. Mustvalgena paistis läige hoopis niiskusest.

Mustvalge maailm aitab muinasjutumootorit inimeses käi-ma tõmmata. Mustvalge on esteetiline lihtsustus, mis kehtes-tab filmi esimesest kaadrist pea-le uued reeglid, muinasjutumaa-ilma reeglid. Et muinasjutumaa-ilma vastu võtta, peab iga vaata-ja endas käivitama fantaasia. Mi-nu meelest mustvalge aitab fan-taasia tööle panna.

Vöömähe TENA Flex – tänapäevane lahendus uriinipidamatuse korral

Pehme vööosa teeb mähkme paigaldamise lihtsaks ja kindlaks.

Elastsed värvlikummid selja- ja kõhuosal.

Kuiva tunde tagab kiiresti imav pealispind. Vedelik lukustub kindlalt mähkmesse.

Lõhna neutraliseerija pidurdab ebameeldiva lõhna tekkimist ja levikut.

Elastsed barjäärid tagavad lekkekindluse.

75%

TENA mähkmete kasutajatest Skandinaavias on valinud TENA Flex vöömähkme.*

Takjakinnitused on korduvalt suletavad.

Vedelikuidikaator värvub mähkme täitumisel tumesiniseks.

TENA Flex sobib nii aktiivselt liikuvale inimesele kui ka voodihaigele keskmise ja raske pidamatuse hoolduseks. Tänu vööle on mähkme paigaldamine lihtne ja ergonomiline nii hooldajale kui ka kand-jale iseseisvalt.

* TENA Skandinaaviamaade müügistatistika.

Tellige tasuta näidis www.TENA.ee

Riiklik toetussüsteem

Riik hüvitab osaliselt abivahendikaardi alusel puuetega inimestele, vanaduspensionäridele ja lastele alates 3. eluaastast kuni 60 pidamatustoodet kuus.

Soodustingimustel abivahendi ostmiseks on vajalik:

1. **Arstitõend**, mille väljastab pere- või eriarst. Arstitõend kehtib 2 aastat.
2. **Puude otsus** (vanaduspensioniealistel pole vajalik).
3. **Isikliku abivahendi kaart** (arstitõendi alusel väljastab kohaliku omavalitsuse või maakonna sotsiaalhoolekande osakond).
4. **Isikut tõendav dokument**.

Lisateave sotsiaalministeeriumi kodulehel www.sm.ee.

Hooldusvahendeid saab riikliku hüvitisega osta abivahendifirmadest (Inkotuba, ITAK jt) ja BENU apteekidest.

kultuurilist identiteeti. 2 X PEETER LANGOVITS

Mad Matis (vasakul) ja Meinar Mäesalu
vad ühiselt filmirekvisiite tootvat firmat.

Lehm Ljudmilla lastekas

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

SOOME KELK

OH SOOME KELK, OH SOOME KELK,
SA LIPPAD LUMEL-JÄÄL KUI VÄLK!
KUI HOOGU ANNAN JALAGA,
SIIS NAHK KÜLL KISUB PALAVAKS,
KUID MA EI KUKU KIILASJÄÄL,
VAID KELGUTADES PÜSTI JÄÄN.
NING MÖÖDA LAUSA LENDAN NEIST,
KES LIBASTUDES TEINETEIST
VAID VAEVU PÜSTI HOIAVAD,
KUI JÄÄ PEAL RINGI TUIAVAD.
NAD KAEVAD, SILMIS KADE HELK:
OH, OLEKS NEILGI SOOME KELK!

Ott 2017

kaitseala Läänem.	liiter	endine kiihelkond Läänem.	el. pinge ühik	mõistuses		soo Läänem Ukraina lennuk	puhkeala Läänem.	Vene lennuk	küla Hanila vallas	2 aasta kunsti- näitus	liitrit ööp.	elektri- voolu tugevus- ühik	maj. vähearen. maa		
2x kons	liitium			vehkl. mööök									hüüds.		
							pank Läänem.						reenium		
			poolsaar Virtsus										kuulus lauljatar		
			k. Põltsa- maa v.									Connect Europe Facility			
Läti parlament	t. põllum. toodang							is. as.			ablas		lihatoit		
linn	ruteen							maantee			laevand. firma				
küla Halinga vallas					ehitus- materjal										
					jõgi Lihula v.										
Euroopa ülemkogu eesistuja				maa- vanem (in + n)					riik Okeaanias						luuderohi
				lind					nelikõla						lavadele
uraan	soo Läänem.					laht Läänem.							munitsip. ettevõte		
	osmik					põhjus- tama							proovima		
krimi- kirjanik			abistan					vanusel				küsisõna			
			silma- nähtavalt					Haapsalu maadleja				kompanii			
United Nations		Rootsi k. eitus					maksma								
		mängu osa					teisik- dokument								
rahva- tants								see tähend		ingl eitus				rida	
								ultralühi		maadleja OM kuld				polylactic acid	
säilik	suur- võistlus			neem Virtsu lähedal								linn Belgias			
	väikseim koostisosa			luuletaja								ärä- andja			
mehi ja ...					väike tuli						rull- laud				
					Tonga domeen						EL riik				
näitti- kustab							juuniorid								
							teat. münte								
inspect. general		ooperi- laulja L-lt				paikneb NSV (venek) 0				Orange Education Associat. jõgi USAs				imagin. ühik	
		dirigent												Rootsi mehen.	
käik, kord					lühil- naljand								sots. dem.		
					is. as.								... lamp		
saged. modu- latsioon	lauamäng					puhkus			heilil. (in + n)						
	2x vok					järjest. tähed			isikukood						
			tõsiasi maadelt					riik Lähis-Idas							
			jood					vald							
					vn. m. n.									teatme- teos	
					korvp. treener (in + n)										

JÄRJEJUTT

TAGALAHE TULEDE MÜSTEERIUM

Maria sai teada, et linnusest sõidab vanker suure targa juurde, et leida lahendus nõia asjus, kes ikka ja jälle viib talunikelt loomi ära. Tüdruk palus ennast kaasa võtta, et aidata teisi reisil ja saada oma küsimusele vastus. Nad asusid teele seitsme mäe ja mere taha, kus elas tark Tamula, mees, kes teadis kõike. Tal pidi olema suur klaaskuul, mis näitab igale küsimusele vastuse. Maria meelest kestis reis pikalt, ta ju tahtis nii väga teada, kuidas printsi päästa. Kas on see veel võimalik? Kolme nädala pärast jõudis seltskond targa juurde. Maria oli viimane, kes oma küsimusele vastuse sai. Tark vaatas oma klaaskuuli ja teatas talle, et prints on elus ja terve, kuid asub veealuses maailmas, kuhu pääseb vaid draakoni küünepulbri abil. Draakon aga magab suure Kulu mäe sees. Tark selgitas Mariale, kuidas on sinna kõige ohutum ja kiirem tee ning kuidas pulbri kätte saab. Ees ootas pikk ja raske aeg. Aga siis kohtas ta ...

REEGLID

Aita kirjutada jutule järg juba uueks laupäevaks, et sellest saaks üks vägev seiklusjutt. Kirjuta meile, kuidas võiks lugu edasi minna, mis juhtub, mida noored avastasid. Jäta alati lõpu järgmise osa jaoks uus juhtlõng. Jutu pikkus umbes 1300 tähemärki. Veebruaris avaldame kogu loo meie lugejatele tervikuna. Saada oma kirjutis hiljemalt reedel kella 12ks reklaam@le.ee, kirjuta juurde oma nimi ja kontaktandmed, et teaksime, keda hiljem auhinnata.

FOTOJAHT

ARVO TARMULA

REEGLID

Igal laupäeval ilmub lehes pilt, mis on tehtud Läänemaal. Meeskond, mis võib koosneda nii lastest, noortest kui ka täiskasvanutest ja on kuni viieliikmeline, peab pildistama näidatud kohas. Olge loomingulised! Parimad pildid avaldame juba järgmisel laupäeval. Parimatele kevadel meeskondlikud auhinnad! Saada oma pilt hiljemalt reedel kella 12ks reklaam@le.ee, kirjuta juurde oma meeskonna nimi ja kontaktandmed.

VANALINNA BOWLING

LAEKUNUD FOTOD

„Gigantbowling – uus spordiala Haapsalus”.

NÄPI ÄPPI

LP RISTSÕNALAHENDAJAD

Teeme ristsõna lahendamise teile huvitavamaks. Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse reast. Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Jaanuarikuu Lääne Elu meenete võitjad on Mai Jõevee, Eda Proos ja Kersti Kaasik. Auhinna saate kätte Lääne Elu toimetusest Posti 30, Haapsalu.

13. veebruar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 Oma kodu
13.05 Hommik Anuga
14.20 Laulukarussell 2017
15.20 Rakett 69
15.50 Novaator
15.55 Teadus kolme minutiga
16.00 Vana aja asjad
16.15 Kodused mehed
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.25 Elina Netšajeva ja ERRi segakoor. Viva la radio!
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Lech Walesa portree
23.10 Saksamaa '83
23.55 Ringvaade
01.04 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi valitsejanna
13.30 Heeringas Veenuse õlal
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter**20.00** Meie pere ja muud loomad **20.30** Eestlane igas sadamas **21.30** Surmarelv **22.25** Ühikarotid **23.30** Mõrvaennetajad **00.25** Politseiakadeemia **6.02.05** Galileo **03.20** Reporter **04.15** Pimeduse äärel

06.15 Väiksed võlurid **06.30** Väiksed võlurid **06.40** Teismelised ninjakilpkonnad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Kättemaksukontor **12.50** Kättemaksukontor **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Kaua võib! **20.30** Suletud uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30** Sherlock New Yorgis **23.30** Surnukslangemine **01.20** Hawaii 5-0 **02.15** Tagalaässad **02.45** Padjaklubi **03.35** Võimalik vaid Venemaal **03.55** Kaua võib! **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Džungliässad **07.10** Džungliraamat **07.20** Kessu **07.55** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Pipi Pikksukk **08.40** Priit ja Präaks **08.55** Miriami köögi-kombain **09.00** Ringvaade **09.35** Eesti lood **10.05** Kodused mehed **10.50** Kon-Tiki **12.40** Suusaajakiri **13.08** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Maša ja karu **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.55** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Tuutu ja Potsu **17.35** Džungliässad **17.45** Sammalhammas, kus sa oled? **18.00** Rüütel Miku **18.10** Susapusa Okidos **18.20** Mesitaru **18.30** Lastetuba **18.45** Mily murrab pead **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Lapsed suures spordis **20.00** Maahommik **20.45** Elu alpool nulli **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Mõne dollari pärast **00.25** Eesti TOP 7 **01.21** ERR.ee uudised

14. veebruar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Tähendamisi
11.55 Prillitoos (subtiitritega)
12.50 Osoon (subtiitritega)
13.20 Välisilm
13.50 Lech Walesa portree
14.50 Suusaajakiri
15.15 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
15.45 Reisile minuga
16.15 Kodused mehed
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Paksem kui vesi
22.55 Plekktrumm
23.40 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter **09.00** Purunenud elud **10.00** Armastuse maitse **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Nädalalõpp Kanal 2ga **13.00** Meie pere ja muud loomad **13.30** Heeringas Veenuse õlal **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Radar **21.00** Köök **21.30** Krimi **22.00** Vice **22.40** Chicago tuletõrje **23.40** Maksimaalne risk **01.45** Subboteja **02.35** Mõrvaennetajad **03.20** Reporter **04.05** Tantsi, kui oskad **05.35** Põhi ja lõuna

06.15 Väiksed võlurid **06.30** Väiksed võlurid **06.40** Teismelised ninjakilpkonnad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Selgeltnägijate tuleproov koos Marilyn Kerroga **13.20** Kuuuurija **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Kaua võib! **20.30** Suletud uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30** Sherlock New Yorgis **23.30** Surnukslangemine **01.20** Hawaii 5-0 **02.15** Tagalaässad **02.45** Padjaklubi **03.35** Võimalik vaid Venemaal **03.55** Kaua võib! **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Susapusa Okidos **07.10** Rüütel Miku **07.20** Pörsas Peppa **07.30** Tuutu ja Potsu **07.40** Sammalhammas, kus sa oled? **07.55** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Mesitaru **08.40** Mily murrab pead **08.50** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Kodused mehed **10.50** Plekktrumm **11.30** Eesti muusikavideod **12.06** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Väike kummitus Laban **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.50** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Tuutu ja Potsu **17.35** Džungliässad **17.45** Vikerkaare Rubiin **18.00** Beni ja Holly väike kuningriik **18.10** Robin Hood **18.20** Toredate Asjade saar **18.30** Lastetuba **18.45** Lammasshaun **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Elu nagu filmis? Subjektiviivne objektiviiv **20.00** Eesti parim koolikokk **21.00** W1A **21.30** Kultuuriuudised **21.35** 4x4. Kaukaasia **22.05** Weiner **23.40** Ookeanilained **00.56** ERR.ee uudised

15. veebruar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Plekktrumm
12.35 Meie inimesed
13.00 Riigikogu infotund
14.00 ENSV
14.35 Kodused mehed
15.20 Laskesuusatamise MM Hochfilzenis
17.15 Õnne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Novaator
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Eesti lood
23.30 Minu pere
00.00 Ringvaade
01.06 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Radar
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **21.00** Köök **21.30** Dzhuha **22.35** Naiste-vangla **23.40** Ivo Linna Ameerika lugu **00.15** Surmarelv **01.10** Vice **01.40** Chicago tuletõrje **02.25** Must nimekiri **03.10** Reporter **04.00** Rooli võim **04.30** Hooaeg **05.10** Köök **05.35** Põhi ja lõuna

06.15 Väiksed võlurid **06.40** Teismelised ninjakilpkonnad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga **12.50** Padjaklubi **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Eesti parim pagar **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Juurdlust viivad läbi sensitiivid **23.05** Kalamehejutud Ameerikas **23.35** Kutsuge Cobra 11 **00.35** Top Gear**02.00** Kriis **02.45** Kriis **03.30** Eesti parim pagar **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Robin Hood **07.10** Beni ja Holly väike kuningriik **07.20** Pörsas Peppa **07.30** Tuutu ja Potsu **07.40** Vikerkaare Rubiin **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mis? Miks? Kuidas? **08.35** Toredate Asjade saar **08.45** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Kodused mehed **10.50** Arktikast Antarktikasse **11.20** Eesti TOP 7 **12.10** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Mis? Miks? Kuidas? **16.00** Lastetuba **16.15** Rüütel Rooste **16.25** Kriksatrullid. Õpime joonistama **16.30** Mömmi aabits **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Peeter Pikk-kõrv **17.45** Sammalhammas, kus sa oled? **18.00** Rüütel Miku **18.15** Susapusa Okidos **18.25** Mesitaru **18.30** Lastetuba **18.45** Lammasshaun **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Elu nagu filmis? Subjektiviivne objektiviiv **20.00** Eesti parim koolikokk **21.00** Lapsed suures spordis **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Dheepan **23.25** Tzvetanka **00.39** ERR.ee uudised

16. veebruar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.35 Foorum (subtiitritega)
13.35 Eesti lood
14.05 OP
14.35 Kodused mehed
15.20 Laskesuusatamise MM Hochfilzenis
17.15 Õnne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
20.30 ENSV
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 2CELLOS Pula Arenal
23.35 Üks koorilaul
23.40 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **21.00** Köök **21.30** Dzhuha **22.35** Naiste-vangla **23.40** Ivo Linna Ameerika lugu **00.15** Surmarelv **01.10** Vice **01.40** Chicago tuletõrje **02.25** Must nimekiri **03.10** Reporter **04.00** Rooli võim **04.30** Hooaeg **05.10** Köök **05.35** Põhi ja lõuna

06.15 Väiksed võlurid **06.30** Väiksed võlurid **06.40** Teismelised ninjakilpkonnad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Eesti parim pagar **13.00** Kalamehejutud Ameerikas **13.30** Võimalik vaid Venemaal **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Reis Venemaa lõppu – Tšukotka **20.30** Vabad mehed **21.30** Täitsamehed **23.30** Weekender **00.00** Kondid **01.00** Kodumaa **01.55** Ameerika õudukas **02.50** Vabad mehed **03.50** Weekender **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Susapusa Okidos **07.10** Rüütel Miku **07.20** Kriksatrullid. Õpime joonistama **07.30** Väike printsess **07.40** Sammalhammas, kus sa oled? **07.55** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Mis? Miks? Kuidas? **08.40** Mesitaru **08.45** Rüütel Rooste **09.00** Ringvaade **10.05** Kodused mehed **10.50** 4x4. Kaukaasia **11.15** Eesti muusikavideod **11.47** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Hiir Hops **16.00** Lastetuba **16.15** Kiisud, edasi! **16.20** Kosmoselendurid **16.30** Väike prints **16.55** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Priit ja Präaks **17.45** Vikerkaare Rubiin **18.00** Beni ja Holly väike kuningriik **18.10** Robin Hood **18.25** Toredate Asjade saar **18.30** Lastetuba **18.50** Papist poisid **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Vladivostok **20.00** Kuidas jääda nooreks **20.50** Arktikast Antarktikasse **21.25** Eesti looduslikud pühapaigad **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Fargo **22.25** W1A **22.55** Eesti TOP 7 **23.45** Weiner **01.22** ERR.ee uudised

17. veebruar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Suud puhtaks
13.10 2CELLOS Pula Arenal
14.35 Üks koorilaul
14.50 Kodused mehed
15.35 Laskesuusatamise MM Hochfilzenis
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Õnne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
19.30 Minu pere
20.00 Võtmeke
20.30 Rakett 69
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Saksamaa '83
22.30 Kontakt
23.45 Pealtnägija
00.35 Ringvaade
01.10 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Chaplin ja sõbrad
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Eestlane igas sadamas
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
19.55 Kuldvillak
20.30 Huumoritähestik
21.00 Köök
21.30 Tantsud tähtedega
23.45 Notting Hill
02.05 Terasmees
04.17 Reporter **05.05** Huumoritähestik **05.30** Põhi ja lõuna

06.15 Väiksed võlurid **06.30** Väiksed võlurid **06.40** Teismelised ninjakilpkonnad **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Vabad mehed **12.50** Kutsuge Cobra 11 **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Papad Mammad **20.50** Papad Mammad **21.45** Õelad tüdrukud **23.45** Suuraasta **01.40** Ameerika õudukas **02.30** Papad Mammad **03.20** Papad Mammad **04.05** Reis Venemaa lõppu – Tšukotka **04.35** Seitsmesed uudised **05.40** Südameasi

07.00 Robin Hood **07.10** Beni ja Holly väike kuningriik **07.20** Pörsas Peppa **07.30** Väike printsess **07.40** Vikerkaare Rubiin **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Toredate Asjade saar **08.40** Papist poisid **08.45** Kosmoselendurid **09.00** Ringvaade **10.05** Kodused mehed **10.50** Elu nagu filmis? Subjektiviivne objektiviiv **11.20** Eesti muusikavideod **11.51** ERR.ee uudised **14.45** Koolitants 2017 **15.30** Tantsuakadeemia **15.55** Maša ja karu **16.00** Lastetuba **16.15** Kriksatrullid. Õpime joonistama **16.20** Kosmoselendurid **16.30** Väike prints **16.55** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Mina ja Miia **17.50** Mikk ja Tšavapa **18.00** Zorro seiklused **18.25** Näpsud **18.30** Lastetuba **18.50** Lola Pikk-kõrv **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Elu alpool nulli **20.15** 4x4. Kaukaasia **20.45** Kuidas jääda nooreks **21.35** Eestiparim koolikokk **22.35** Vladivostok **23.00** Dheepan **00.55** ERR.ee uudised

18. veebruar

07.30 Džungliässad
07.40 Hiir Hops
07.50 Väike prints
08.10 Mikk ja Tšavapa
08.25 Piip ja Tuut teevad pannkooke
08.30 Maša ja karu
08.40 Lola Pikk-kõrv
08.45 Näpsud
08.50 Pörsas Peppa
08.55 Mina ka
09.00 Üks koorilaul
09.05 Meie inimesed
09.30 Võtmeke
10.00 Maahommik
10.45 Õnne 13 (subtiitritega)
11.15 Pealtn

Reisikiri. Viva l'Italia!

48.
osa

JÄRJELUT

OLEV REMSU

Mulle tundus, et neid ei hõigatud, nemad läksid ise koju.

Nüüd on juba päris pime, vaid tänavalaternad valgustavad platsi.

Ohoo, ikkagi ei jäeta ei paavsti ega obeliski rahule. Obeliski madalale, ehk vaid kolme astmega trepjalamile, hakkavad kogunema mehed. Tõusevad väljaku eri külgede restoranide laudade tagant, õllekann või veinipokaal käes, sammuvad platsi keskele, mõni paneb jooginõu enda ette maha, teised hoiavad käes. Mehi saab kaks sirget rida.

Ja korraga! Üks mees astub rivist välja, kummardub nelja kaarde restoranide poole, siis pöörab näo kahe meisterea poole, tõstab käed ja peatub. Seejärel ümiseb ette viisi. Ta on dirigent! Obeliski jalamile aga on kogunenud tema koor! Kohe pahvatab pimedate taeva all võimas meeskoorilaul –

O bella ciao, bella ciao, bella ciao, ciao, ciao. Una ...

O partigiano porta mi via. O bella ciao, bella ciao, bella ciao, ciao, ciao. O ...

Ausõna, ilusamat õhtut pole olemas.

Kas teate, miks?

Seda laulu õpetati meile koolis laulmise tunnis!

Tuleb välja, et seda osatakse ka Itaalias.

5. Firenze. Maailmas on midagi vapustavalt suurt ja ilusat

Iga asi tuleb omal ajal või natuke hiljem. Roomast Firenzesse kihutades jään kontrolõrile vahele.

Esitan tolele moekas mundris noorele mehele (ka niisugustele kõlbab see nuuskuritöö, järelikult on piisavalt prestiižikas või priske palgaga) oma automaadist ostetud pileti, olen selle peroonil enne vagunisse astumist isegi valideerinud, tähendab ühe klõpatsi lõugade vahele torganud, arvan, et kõik on korras. Ent ei ole.

Selgub, et Itaalias ei ole siiski mitte ainult üks, riiklik raudteekompanii Trenitalia, vaid leidub teinegi.

Treninord. Minu pilet kehtib just viimasele, kuigi olen esimese firma rongis.

Rong lendab, raudtee ääres vupsavad mööda palmid, kontrolõr mõtleb, mida teha minusuguse ullikesega, kes ei oska korralikult isegi rongiga sõita.

Kas tunnistada talle üles, et Pisast Rooma kulgesin ma hoopis vale, nimelt Pisa–Firenze piletiga? Ei tea ka seda, kas firma oli õige. Mees helistab kuhugi, laseb keelel pikalt käia, kuulen nimesid Roma ja Lazio.

Ehk kergendaks mu saatust, kui ma talle ütleksin, et minagi vihtusin rõõmutantsu Roma värava puhul?

Aga mis siis, kui tema on hoopis Lazio tifosi?

Viimaks teatab ta mulle heas inglise keeles ilmselt kõrge ülemuse langetatud otsuse: teile kui välismaalasele antakse selline eksimus andeks. Aga olgu see viimane kord.

• Kas tunnistada talle üles, et Pisast Rooma kulgesin ma hoopis vale, nimelt Pisa–Firenze piletiga? Ei tea ka seda, kas firma oli õige.

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Veebruarikuu eripakkumine** – seljahoodus isesoajenev mudaga 50 €. Näomassaaž ja mask 30 €. Maniküüri ja pediküüri komplekshooldus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud iga päev kl 6–9 ja 13–22. Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22. Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4400 või info@laine.ee.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Rannatee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 11. veebr kl 20.30 mängib ansambel PetriMetri. Tel 472 4605, 503 7289. www.framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 11. veebr kl 20 tantsuõhtu, laulab Karl Madis. Pilet 12 €. T, 14. veebr kl 19 sõbrapäeva romantiline klaverimuusika „Lahe Kuma“, pianist Alari Tamm. Peo- ja peielauad, küsi pakkumist!

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 12. veebr kl 15; 13.–14. veebr kl 19; 15. veebr kl 18.30; 16. veebr kl 18; 19. veebr kl 17 film „Viiskümmend tumedamat varjundit“, pilet 4 €. 12. veebr kl 17.15; 16. veebr kl 20.15 film „Resident Evil: Viimane peatükk“ 3D, pilet 4.50 € + prillid 1 €.

• KONTSERT

Haapsalu kultuurikeskuses 15. veebr kl 19 Tanel Padari & Tomi Rahula akustiline kontsert; piletid Piletilevis 12. veebruarini 14 ja 12 €.

Haapsalu kultuurikeskuses 17. veebr kl 19 kontsert Helin-Mari Arder & Andy Fite (Eesti-USA), pilet 7 € Piletilevis, 10 € kohapeal.

• KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 11. veebr kl 18 laste ja noorte kultuuriaastale 2017 pühendatud Eesti noorte vaskpilliansambli „Tuulis-brass“ kontsert. Ansambli kunsti-

line juht Aigar Kostabi. Kaastegev pianist Imbi Mägi. Kontsert kõigile tasuta.

• PIDU

Haapsalu sotsiaalmajas 14. veebruaril algusega kell 14 sõbrapäeva pidu. Kl 14 sõbrapäeva pannkookide söömine; kl 14.30 külas linnuteadlane Tarvo Valker; kl 15.15 esinevad muusikakooli õpilased. Tule osalema ja võta sõber kaasa!

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Igal laupäeval kell 11 on lasteraamatukogus jutuhoonnik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• NÄITUSED

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): raamatunäitus „Lutsuga kevadesse – Oskar Luts 130“, aabitsanäitus „Eesti aabitsa lugu“. Ridala keraamikaringi laste tööd „Linnud“. Poola illustraatori Marianna Okle-jaki illustatsioonide näitus „Imed kääride ja paberiga“.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3): Läänemaa ühiskümnaasiumi õpilaste näitus „Kummardus Andy Warholile“.

Haapsalu kunstikooli galerii (Jaan 2) avatud T–R 14–18 ja L 12–16. I, II ja III kursuse õpilastööde näitus. Lisaks ringi ja ettevalmistusrühma tehtud keraamika. Tasuta.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees fotoklubi fotonäitus „Naine meie keskel“. Kojulaenutuse vahelael fotonäitus „Haapsalu muutumine 40 aasta jooksul“. Lugemissaali seintel Helen Lemberi fotonäitus „Tehnokraatlik ühiskond ja pärisolemine“. Egge Edussaar-Haraku näitus „Ennevanasti“. Väljapanek „Meie võitlus 1918–1920“ ja lugemissaali fuajee vitriinis on väljapanek „Triip ja Täpp“.

Spaahotelli Laine fuajee galeriis (Sadama 9/11) Liivi Paise maalide näitus „Omamoodi omad moonid“.

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–16, L 11–15) Näitus peakatetest „Pea asi on peaasi“.

Kullamaa kultuurimaja galeriis Eveline von Maydelli maailm.

• MUUSEUMID
Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Hanila muuseum: avatud ettetellimisel, tel 5333 8586, www.hanilamuuseum.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

ÖNNITLUS

Kallis
ELMAR ULPUS,
95

Sa astu julgelt eluteel,
Sul sajast puudub veidi veel
ja lohutuseks olgu seegi,
et nooremaks ei jää meist keegi.

Selleks soovime Sulle
tugevat tervist, õnne ja
jaksu.

Lehte, tütar Evi,
Kulle ja Raigo peredega

TEATED

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestused:

13. veebr kl 9.30–12.30 Talviku, Ramsi, Mari, Jüri aj;

13. veebr kl 13–16 Farmaatsia, Ölbiku, Epee, Küti, Tuksi, Sara, Rooslepa, Pirmi, Kiire aj;

14. veebr kl 9.30–15.30 Voosi, Larsi, Einby, Loigu, Särje aj;

15. veebr kl 9.30–12 Laose aj;

15. veebr kl 10–12 Rahula, Hosby, Viandi, Saare, Backmani aj;

15. veebr kl 13–15 Paali, Liivade aj;

16. veebr kl 10–12 Nihka aj;

16. veebr kl 10–14 Rohu, Töökoja, Puu, Pipra aj;

16. veebr kl 14–16 Uuetoa, Mõisaküla, Nagimäe, Jaani, Tursa, Soolu, Aima aj.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Veekatkestus Haapsalus

Haapsalu Veevärk AS teatab, et vee- torustike remonditööde tõttu on laupäeval, 11. veebruaril kell 13–17 veekatkestus Haapsalu linnas järgmiselt:

- Metsa tn (lõigul Haava tn – Metsa kauplus k.a)
- Nurme tn (lõigul Põllu tn – Metsa tn)

Palume vabandust ja jääme lootma teie mõistvale suhtumisele.

Haapsalu Veevärk AS

Kontrolõr vibutab hoiatuseks nimetissõrme, nagu oleks ta eestlane.

***

Olengi Firenze Santa Maria Novella vaksalis, pompoosne ja stiilne nagu kõik teised Itaalia raudteejaamadki, aga sellele annan heakõlalise poolest esikoha.

Miks on vaksali kiriku nimi? Kas neil on midagi ühist? Mõlemast algavad teekonnad. Ühest horisontaalsed, teisest vertikaalsed.

Võtan turjale ja kõhule oma kaks seljakotti. Santa Maria Novella Basilica on otse üle platsi, suurejooneline ehitisi, silmad lõvad särema seda nähes.

Firenze nagu kogu Itaalia on täis suurejoonelisi ehitisi, kõiki neid lihtsalt ei jõua külastada.

Pärastpoole ostan raamatu „Florence. New practical guide“, saan teada, milliste renessanssiheeroste maale on pühakojas seintel, ning käin ja vaatan need ära.

Kas olen targem? Ilmselt küll, ent... Kui ma Moskvast filmindust õppisin, siis vaatasime mõnel päeval filme kümme-kaksteist tundi järjest.

Mu sõber Nikolai Bulgakov (Gogoli ja mitte Mihhail Bulgakovi sugulane) aga läks pärast teist filmi ära.

„Kolja, mis sa nüüd! Neid asju ei näe sa enam elu seeski. Ainult siin!“ keelitasin ma teda jääma, sest ees olid taas Nõukogude Liidu keelatud filmid.

„Ma ei näe neid ka siis, kui ma need ära vaataksin,“ lausus Kolja ja läks.

Minugi silme ees ei ole edaspidi mitte maalid, freskod ja skulptuurid kirikust, vaid nende fotod ostetud raamatust, mida võin alati uuesti vaadata.

Võimas elamus vahetatud peenraha vastu? Kas nii?

Vist küll.

Elamus kiriku sees on mul suhteliselt tõnts, sest olen rampväsinud.

Teadmistest on ikka kasu küll. Tükk aega mõistatasin, mida küll tähendab see helgata novella. Kas romaani? Või novelli? Ei kumbagi, tõlge on hoopis uus. IX sajandil ehitatud vana Santa Maria asemele rajati XII sajandil uus Santa Maria, mille nimele lisatigi „novella“.

Järgneb

NÕVA VALLAVALITSUSE TEADE

Detailplaneeringu algatamine

Nõva vallavolikogu algatas oma 03.02.2017. a istungil detailplaneeringu Nõva külas asuval Pagari kinnistul, katastritunnus 53101:001:0542, pindala 3,3 ha. Planeeritav kinnistu paikneb vastavalt Nõva valla üldplaneeringule detailplaneeringu koostamise kohustusega alal. Detailplaneeringu eesmärk on maa sihtotstarbe muutmine elamumaa, ehitusõiguse ja hoonestustingimuste määramine, hoonete olulisemate arhitektuurinõuete määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha planeerimine ja keskkonnatingimuste määramine. Planeering ei muuda valla üldplaneeringut. Sama otsusega lõpetati Pagari kinnistu 20.10.2006. a vallavolikogu otsusega nr 34 algatatud detailplaneeringu menetlus, sest Pagari kinnistu maaomanik on vahetunud ja planeeringu eesmärgid muutunud. Varames eesmärk oli kinnistu kolmeks krundiks jagamine.

Nõva Vallavalitsus

HAAPSALU LINNAVALITSUSE TEATED

Haapsalu linn müüb osta.ee oksjonikeskkonnas korteriomandi

Haapsalu linn müüb osta.ee oksjonikeskkonnas korteriomandi Kalda 3/5–3, Haapsalu.

Kinnistu registriosa numbriga 1969732, mitteeluruumi üldpind 40,3 m², katastritunnusega 18301:006:0014, katastriüksuse sihtotstarve: elamumaa 70% ja ärimaa 30%.

Oksjon on leitav veebiaadressil www.osta.ee. Varaga tutvumiseks pöörduda tööpäeviti Haapsalu linnavalitsuse linnavara peaspetsialisti Madis Raudsepa poole (tel 472 5311, mobiil 5344 5699, e-post madis.raudsepp@haapsalulv.ee).

Detailplaneeringu vastuvõtmine

Haapsalu linnavalitsus võttis 08.02.2017 istungil korraldusega nr 72 vastu Haapsalu Lihula mnt 16 krundi detailplaneeringu.

Planeeritav pindalaga 4419 m² külgneb Lihula mnt viadukti ja sõiduteedega. Hoonestamata krundile on planeeritud rajada LNG jaam. Krundile ei ehitata mitte hooned, vaid kuni 2 vertikaalset 25 m kõrgust mahutit, mille kogumaht jääb alla 50 tonni, 2 tehnoseadmete konteinerit, 2 LNG pumpa, 3 CNG puhvermahutit, 2 gaasitankurit ja tehnoloogiline torustik. Rajatiste ala ümbritsetakse metallpiirdega. Juurdepääsuteed ja platsid kaetakse killustik- või kiva- kattega ja varustatakse välisvalgustusega. Krundile on planeeritud juurdepääsuteed, mis arvestavad perspektiivset ümbersõitu viadukti all asuvalt teelt Lihula maanteele. Määratud on haljastuse ja heakorra põhimõtted, kommunikatsioonide võimalikud lahendused. Planeeringuga tehakse ettepanek muuta linna üldplaneeringut maakasutuse sihtotstarbe asjus, nii et ärimaa sihtotstarbele lisandub tootmismaa sihtotstarve.

Planeeringu kohta on koostatud riskianalüüs. Detailplaneering on nõuetekohaselt kooskõlastatud.

Detailplaneering avalikustatakse ajavahemikul 25.02.–26.03.2017. Planeeringuga saab tutvuda Haapsalu linnavalitsuse fuajees esmaspäevast neljapäevani kl 8–17, reedeti kl 8–16.30 ning Haapsalu linna kodulehel (www.haapsalu.ee).

Teade ja kuulutus saada aadressil info@le.ee. Loe veebis www.le.ee

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetuse 473 7222,

kuulutused ja reklaam 473 7111,

faks 473 7040, e-post info@le.ee

Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Kaire Reiljan,

Urmas Lauri, Lemmi Kann, Tarmo Üuemaa

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Korrektor Heli Tammik

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Hõõvel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,

SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eal.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadid ja kôlarid. Autoalar-mid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetom), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes lauses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuid, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv puu 35; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuit ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa 3 m küttepuid (hall lepp, kask, saar) koos kohaleveoga. Hind kokku-leppel. Samas müüa saetud-lõhutud küttepuid mitmes pikkuses (hind al 27 €/rm). Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Puidubrikett 960 kg alus 149 €. Puidugraanul 990 kg alus 185 €. Rohkem infot kodulehelt balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinna sees kojuvedu Läänemaal.

Lepp ja segalehtpuu 29; must lepp 32; saar ja kask 35 €/rm. Kuiv okaspuu 33; segapuu 37; segalehtpuu 39; lepp 41; must lepp 44 €/rm. Kriske OÜ tel 5648 6058.

Müüa toored halpuud 30–60 cm (lepp, must lepp, saar, kask) veoga. Tel 517 5783.

Müüa 3 m küttepuid, segapuu. Tame alates 12 rm, 30–50 cm, lõhutud kuiv, nii võrgus kui ka lahtiselt. Tel 5647 7966.

Kütteklotsid

Haapsalu Uksetehasest

5,5 m³ 180 eurot

10 m³ 266 eurot

Hind koos kohaleveoga

Haapsalu ja Uuemõisa piires.

Tellimine ja info tel 472 0800.

Müüa soodsalt ehituslikku saematerjali ja tiserlipuitu. Ka küttepindu-de müük. Asume Läänemaal. Tel 5687 3966.

Müüa 6 ja 8 mm puidugraanulit. Tel 507 8596.

OST

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pula-pääl Läänemaa jäätmejaamas. Tõstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www.feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Lihula antiigiäri ostab parima hinna vanavara, kunsti, kulda, hõbedat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidamise lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

AUTOD

Müüa 4 VW velgedel rehvi, mõõt 185/65/14. Hind 100 €. Tel 5341 2912.

Ostan avariilisi autosid (Daewoo Lanos, Hyundai Accent, Opel Vectra 20, Volvo 240, 244, 940, 740). Tel 5627 4404.

KINNISVARA

 Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel 473 4376.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Triovara Halduse OÜ

ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti.

Tel 507 2231.

 Posti18, Haapsalu.

Võtame müüki teie KINNISVARA.

Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost.

ott@apslund.ee, tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Soovin osta garaaži Taeblas. Tel 521 0573.

Soovin osta 1–2toalist remonti vajavat korterit Haapsalus. Vaatan üle kõik pakkumused. Tel 529 2656.

TEENUS

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Raietööd ja metsa väljavedu. Tel 5804 8991 või 520 9687.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Üldehitus- ja remonditööd. Korralikud ja head ehitajad teostavad majade ja korterite remonti. Elekter, plaatimine, viimistlus, tapeetimine, pottsepa- ja kõik teised ehitusvaldkonda kuuluvad tööd. Oma tööriistad ja sõiduvahend. Töö kiire ja korralik. Tel 5673 0846.

Trepid ja treppide valmistamine. Töö kiire ja kvaliteetne tasuta konsultatsioon. https://www.facebook.com/Trep- piabi/ Infotel 5560 1008. Risto

Viin ära teie majast, korterist ja keldrist kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahti jms. Lammutustööd. Veeteenused. Tel 5802 9660.

Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri ja ekskavaatoriga. Tel 507 8596.

TÖÖPAKKUMINE

Timberston Ehitus OÜ otsib oma meeskonda • **RAIETÖÖLIST** ja/või **RAIEBRIGAADI** • **KOGEMUSTEGA EKS Kavanaughi** (roomikeks-kavaatorile) • **MINILAADURIJUHTI** (CAT 380 lintidega; võsaafreesitööd; vajalik C-kategooria juhuluba; vajalik laaduriga töötamise kogemus). Lisainfo tel 565 5342 või saada oma CV e-aadressil info@timbertsonehitus.ee.

Baltic Forest OÜ Paikuse saeveski pakub tööd kogemustega **ketassaeoperaatoritele**. Töötasu kuni 1800 eurot kuus (bruto). Töö soojustatud hallis. Info info@balticforest.ee, tel 5664 9289.

Spaahotell Laine otsib oma toredasse meeskonda **vee- ja saunakeskuse perenaist** (puhastusteenindajat). Töö õhtusel ajal, graafiku alusel osalise koormusega. Vajadusel väljaõpe kohapeal. Palume saata oma CV aadressil spaajuht@laine.ee.

Pakun tööd korralikule **kokale**. Töövahetustega. Pidev töö. Tel 517 1276.

Ehitusfirma **Helm OÜ** otsib oma ridadesse töökaid ja kohusetundlikke ehitus- ja abitöölisi. Saada oma CV e-aadressil info@helm.ee. Kirjuta, milliseid töid oskate hästi teha.

AS Torf pakub tööd ekskavaatorijuhile Laiküla turbatootmisalal. Huvi korral palume CV saata e-aadressil info@astorf.ee.

Fra Mare vajab oma kollektiivi kokka. Sinu ülesandeks on kvaliteetse ja maitsva toidu valmistamine ning serveerimine meie klientidele vastavalt menüüle. Eeldame, et sul on erialane haridus või oled seda omandamas. Töö on graafiku alusel. Kandideerimiseks saada CV e-aadressil sekretar@framare.ee. Info telefonil 472 4602.

OÜ Morobell pakub tööd rahvusvaheliste vedude autojuhile. Huvi korral saata CV e-aadressil kontakt@morobell.ee.

AS Toode pakub tööd plekkseppingitöölisele. Infotel 512 5543.

Palivere Põhikool

võtab konkursi korras tööle huvijuhi (0,5 ametikohta).

Nõutav pedagoogiline kõrgharidus.

Avalduse, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata hiljemalt 28. veebruariks aadressil Lähtru tee 16, Palivere, 90802 Läänemaa või e-aadressil palivere.pohikool@mail.ee.

LOOMAD

Haapsalu Loomakliinik

Posti 5. E–R kl 10–18.

Pood E–R 9–18, L 10–14.

Tel 473 5566, 5694 5545.

METS

Ostan metsakinnistuid looduskaitsealal khvmpk@gmail.com, 5343 5218.

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põlumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

Korrastame teie metsa minimaalse kulu eest ja pakume parimat hinda maha raiutud materjalile. Kasutame oma töös kergtehnikat, et mitte metsa lõhkuda, ning vajadusel ka raiemehi. Eriti huvitatud küttepuid-metsast. Kriske OÜ, tel 5648 6058.

OÜ Landeker ostab metsakinnistuid.

Tel 511 0415 ja 517 9866.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001 727, kogunud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetust kuulutuste sisu eest ei vastuta.

TEATED

Haapsalu linnasaun suletud

Haapsalu linnasaun on 24. ja 25. veebruaril suletud. Palume ebamugavuste pärast vabandust.

Haapsalu Linnahooldus OÜ

Rändurite klubi

17. veebruaril kell 19.30. „Kirsioied ja samuraid. Räägime Jaapanist”. Külaskonkursiõud ning rändurid Kertu ja Riho-Bruno Bramanis. (Nurme bistroo, Nurme 1, http://nurmebistroo.ee/)

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule”, Läänemaa Abikassa).

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 10 aastat. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest. Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

Su jalg ei astu enam armsaid radu, ei ava käsi koduvärvavat.

Südamlik kaastunne perekond Elismäele ja sugulastele pereema

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Mälestame abivalmis ja sõbralikku naabriema.

Suvenaabrid Valgama talust

Avaldame siirast kaastunnet kolleeg Piret Elismäele armsa ema

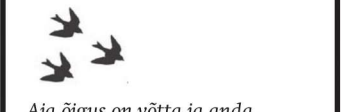
HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Omniva

Avaldame sügavat kaastunnet Piretile ja Maretile kalli ema

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Eda ja Eimar

Aja õigus on võtta ja anda, kuid mälestus emast on jääv...

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis

HELMİ KREINTAAL 17.12.1925–8.2.2017.

Leinama jäävad lapsed peredega

Matusetalitus laupäeval, 18. veebruaril kell 11 Martna kirikus. Muldasängitamine Lähtru kalmistul.

Olid see, keda oodati, kelle juures oli alati soe, kelle jaoks põlnud miski liiga raske, kelle käsi oli alati toeks.

ARVI JAANUS 12.2.1967–15.7.2015.

50. sünniaastapäeval mälestavad teda Källy, Klaire, Marelle ja perekond Oosim.

Piret ja Maret elukaaslastega, avaldame kaastunnet kalli ema

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Kirsti ja Koit

Südamlik kaastunne Einole ja lastele peredega kalli

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Perekond Kesküla

Avaldame kaastunnet lähedastele kalli

EESI VEISMANI kaotuse puhul.

Haapsalu turu pere

Täname kõiki sugulasi, sõpru, töökaaslast ja naabreid, kes olid toeks meie leinas ja aitasid viimele teekonnale saata

VALTER SOOSAARE.

Leinavad lesk ja lapsed peredega

Südamlik kaastunne Maretile ja Piretile ema

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Lihula Rahvakunstiselts

Avaldame kaastunnet Piretile, Toomasele, Maretile ja Assole

HELGI ELISMÄE kaotuse puhul.

Arvo, Kalju, Sass, Jaan ja Sass

Mälestame toredat koolikaaslast

RAIDO GROSSFELDTI. Avaldame kaastunnet omastele.

HIK 65. lend

TEENISTUS MEIE LASTE MÄLESTUSEKS laupäeval, 18. veebruaril kell 16 Oleviste kirikus.

Loeme ette meie hulgast lahkunud laste nimed ja süütame küünlad. Teenistusel kõlab muusika Estonia Seltsi segakoori, Kristjan Üksküla ja keelpillitrio Fresh esitluses. Teenistust juhatab Oleviste koguduse vanempastor Siim Teekel.

Vanemate soovil on võimalus oma last nimeliselt meenutada. Selleks palume ühendust võtta e-aadressil info@hingesillad.ee (võimalusel enne 11. veebruari).

Esimene mälestusteenistus oli 2016. aastal, pühendatuna rahvusvahelisele vähihaigete laste päevale, 15. veebruarile. Sellest aastast alates on teenistused pühendatud kõikidele meie hulgast liiga vara lahkunud lastele vanusest ja lahkumise põhjusest olenemata.

Lisainfo: hingesillad.ee

MTÜ Hingesillad

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matusele (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 €/kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

Virtsu kool kandideerib aasta keeleteo auhinnale

Virtsu kooli õpetajad suutsid lõimida Moskvas tulnud 6. klassi poisi poole aastaga eesti kooli ja kandideerivad selle teoga Eesti aasta keeleteo auhinnale.

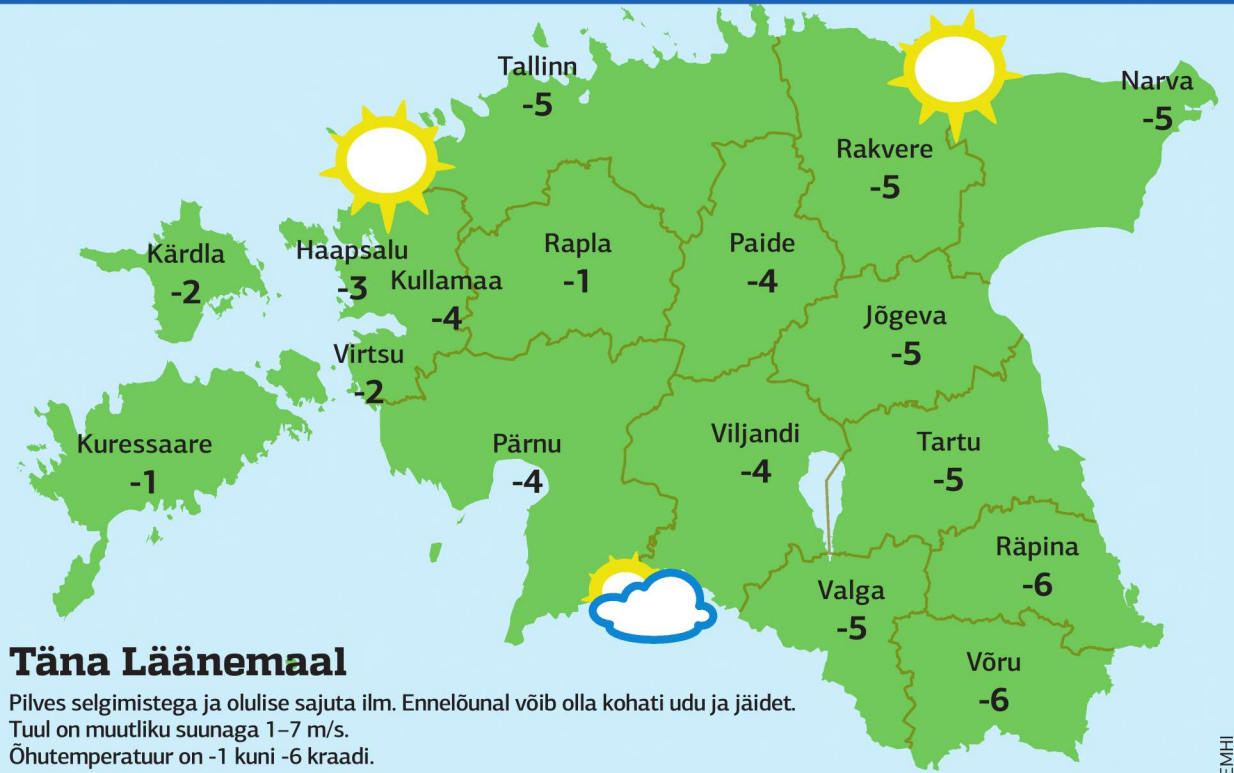
Moskvas pärit perekond kolis Virtsusse elama 2016. aasta suvel. „Esimesel kohtumisel augustis oskas Kirill, tolleks ajaks Moskvas 5. klassi lõpetanud poiss, eesti keeles kolm sõna: tere, aitäh ja palun,“ põhjendas Virtsu kooli direktor Stanislav Nemeržitski (pildil). „Nüüdseks on Kirill saamas täisväärtuslikuks koolipere liikmeks: tema eesti keelt kuuleme koridori peal aina rohkem, teised lapsed on õppinud aru saama, et mitme keele valdamine on ainult kasulik.“

„Ka meie oleme õpetajatena õppinud palju: eeskätt kannatust, aga ka paremat oma emakeele tundmist. Kirill on nüüd juba meie kooli esindava robotikavõistkonna oluline liige, kelle kiire taip, tehniline vaist ja ka võimalus oma ideid väljendada on meeskonnale igati väärtuslik lisand,“ ütles direktor Nemeržitski tõstis lõimijatena esile Virtsu kooli õpetajad Tiina Markuse, Heli Allvee ja Heli Riive. **TARMO ÕUEMÄA**

ARVO TARMULA

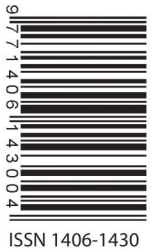
ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Pilves selgimistega ja olulise sajuta ilm. Ennelõunal võib olla kohati udu ja jäidet. Tuul on muutliku suunaga 1–7 m/s. Õhutemperatuur on -1 kuni -6 kraadi.

Pühapäev	öö päev	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev
lõuna-, edelatuul 1–9 m/s	-9°...0°	muutlik tuul 6–14 m/s	muutlik tuul 5–13 m/s	muutlik tuul 1–8 m/s

VAATA KA
WWW.LE.EE

18.02. HAAPSALU KULTUURIKESKUS 19.00
Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

ÕNNE NUMBRID

Lavastaja Eero Spriit
Kunstnik Jaak Vaus

Helgi Sallo,
Katrin Valkna,
Raivo Rüütel,
Merilin Kirbits,
Rauno Kaibiainen,
Martin Kõiv,
Mihkel Tikerpalu (NUKU)

TALLINNA KULTUURIKESKUS AMET

facebook.com/vinabekiteater

anankemööbel

SUUR TALVESOODUSTUS -20%

Kontinentaalvoodid, madratsid, kušetid ja kattemadratsid

Kampaania periood 20.01 – 06.03.2017 Ananke Mööbel&Sisustus Rannarootsi Keskuses www.ananke.ee

AMTIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

AS Gadoxi vastuvõtt. Teostame jalalaba diagnostikat. Valmistame tallatugesid, proteese jm ortopeedilisi abivahendeid. Soodustuse saamiseks palume kaasa võtta abivahendi kaart, arsti saatekirja, pensioni- või invaliidsustunnistust.

Tasumine kohapeal. Maksta saab ka kaardiga. Haapsalu sotsiaalmajas (Kastani 7) 18. veebruaril kell 10–12. Info ja registreerimine tel 650 1322.

AS Gadox
Türi 10C, 11313 Tallinn.
Tel 650 1322
info@gadox.ee, www.gadox.ee

Gadox
ORTOPEEDIA

15. veebruaril kell 11–13
Haapsalu Kultuurikeskuses

Eesti–Soome jalatsivabriku
naturaalnahast
kevad- ja talvejalatsite tühjendusmüük.
Hinnad soodsad!

HAAPSALU VEEVÄRK
HAAPSALU WATER WORKS

Oleme läänemaa 5 omavalitsuse ühine ettevõtte, mis pakub ühisveevärgi – ja kanalisatsiooniteenuseid. Ettevõtte teeninduspiirkond hõlmab Ridala -, Lääne-Nigula -, Noarootsi - ning Vormsi valda ja Haapsalu linna territooriumit.

Otsime oma meeskonda

PUMPLATE HOOLDUSTEHNİKUT

Töö kirjeldus:

- regulaarne veetootlusjaamade ja -pumplate hooldamine ning remontimine
- territooriumide heakorratööde tegemine
- sanitaartechniliste tööde teostamine
- vajadusel osalema vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitustöödel

Nõudmised kandidaadile:

- tähelepanelikkus, täpsus, korrektsus ja kohusetundlikkus
- iseseisvus, lahenduste leidmise ja probleemide ületamise oskus
- vähemalt keskharidus või tehnikaalane keskeriharidus
- B, C-kat. juhuluba

Ettevõtte pakub:

- stabiilset tööd
- väljaõpet
- avarat töökeskkonda
- sportimisvõimalusi
- sõbralikku ja toetavat kollektiivi
- konkurentsivõimelist töötasu

Töökoht: Haava 32, Haapsalu
Tööle asumise aeg: koheselt
Täistööaeg: 8.00–17.00
Palk: kokkuleppel

CV saata: info@hvv.ee
Kontakt tel: 473 5010
Kuulutus aegub: 05.03.2017

URMAS LENNUK

PALJAS-JALGNE DEBORA

PÜHENDUSEGA DEBORA VAARANDI
100 SÜNNIAASTAPÄEVALE.

LAVASTAJA: RAIVO TRASS
KUNSTNIK: JAAK VAUS
MUSIKAALNE KUJUNDATAJ: FELIKS KÜTT (ENDLA TEATER)

OSADES: PIKET RÄUK, MERILIN KIRBITS,
ANDRES RAAG (TALLINNA LINNATEATER),
ARVI MÄGI JA AARNE MÄGI.

ESIEETENDUSED 14. JA 15. NOVEMBRI
KURESSAARE LINNATEATRI

17. veebruaril kell 19
Lihula Kultuurikeskuses
Piletid 14 ja 12 eurot

GOLDENT
HAMBAHOOLDUS

Hammaste pärlipesu
koos konsultatsiooniga

sõbrakuul 35 eurot.

Sageli vastuvõtt ka
nädalavahetustel.

Vajalik eelregistreerimine.
Proteesimine.
Laste hambaravi.

Posti 23, II korrus, 90502 HAAPSALU
Tel 512 8429 või 473 3054
E-post goldent.hambahooldus@gmail.com

SUUREPÄRANE KINGIIDEE KINKEKAART
LÄÄNE ELU TELLIMUSEGA

KINKEKAARDID ON SAADAVAL LÄÄNE ELU
TOIMETUSES AADRESSIL POSTI 30.
E-R KELL 8–17. TEL 473 7222
SOOVIST VÕID TEADA ANDA
KA E-POSTIGA [INFO@LE.EE](mailto:info@le.ee)